

§ 1 Anmälan om återtagande av plats i riksdagen

Tredje vice talmannen meddelade att *Jeff Ahl* (SD) skulle återta sin plats i riksdagen från och med den 1 november, varigenom uppdraget som ersättare skulle upphöra för *Crister Spets* (SD).

§ 2 Anmälan om subsidiaritetsprövningar

Tredje vice talmannen anmälde att utdrag ur följande protokoll i ärenden om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in:
prot. 2017/18:1 för torsdagen den 14 september från finansutskottet och
prot. 2017/18:4 för tisdagen den 17 oktober från justitieutskottet.

§ 3 Anmälan om faktapromemorior

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2017/18:FPM11 Översyn av det Europeiska systemet för finansiell tillsyn
KOM(2017) 539, KOM(2017) 538, KOM(2017) 537, KOM(2017) 536
till finansutskottet

2017/18:FPM12 Meddelande om ett rättvist och effektivt skattesystem i
Europeiska unionen för den digitala inre marknaden *KOM(2017) 547*
till skatteutskottet

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2017/18:31 och 32 till utrikesutskottet

2017/18:39 till finansutskottet

Svar på
interpellationer

§ 5 Svar på interpellation 2016/17:613 om fler utbildningsplatser och nya polishögskolor

Anf. 1 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Roger Haddad har frågat mig hur jag och regeringen tänker oss att de nya polisutbildningsplatserna ska fyllas och vad jag och regeringen tänker göra åt problemet att nuvarande lärosäten drar polisresurser i form av lärare från polisverksamheten utan att den kompenseras. Roger Haddad har också frågat vilka åtgärder jag och regeringen tänker vidta mot bakgrund av att polisutbildningen enligt hans uppfattning blir alltmer teoretisk och de praktiska momenten färre, samtidigt som studenterna efterfrågar mer direkt koppling till arbetslivet och verkligheten.

Till att börja med kan jag konstatera att den här regeringen har fördubblat antalet antagna till polisutbildningen i förhållande till den förra regeringen. År 2014 antogs 689 studenter till polisutbildningen, i år är det 1 398. Den förra regeringen lät utbilda alltför få poliser, vilket nu ställer till problem. För att öka antalet poliser i linje med den nuvarande regeringens ambition kommer vi därför att få ligga kvar på högre utbildningstal en lång tid framöver.

Myndigheten arbetar aktivt för att bredda rekryteringen och attrahera rätt sökande till polisutbildningen. Arbetet behöver dock intensifieras. Därför beslutade regeringen den 20 juli att ge Polismyndigheten i uppdrag att stärka kompetensförsörjningen, bland annat genom att i samråd med Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Försvarsmakten öka kapaciteten i antagningsprocessen. Den delen av uppdraget ska redovisas senast den 15 november 2017.

Om fler poliser ska utbildas måste också en del poliser tjänstgöra som lärare vid utbildningen. Kärnverksamheten går förvisso miste om personalresurser när poliser arbetar som lärare och handledare. Men det berikar samtidigt organisationen, och värdefull kunskap överförs till blivande poliser.

Stora personalförstärkningar för Polismyndigheten är också att vänta. För att stärka kärnverksamheten har regeringen föreslagit ett tillskott på sammantaget 7,1 miljarder 2018–2020. I vårandringsbudgeten 2017 har regeringen dessutom tillfört myndigheten 700 miljoner kronor.

Eftersom polisutbildningen är en uppdragsutbildning är det Polismyndigheten som reglerar antalet fältveckor och längden på aspirantperioden. Antalet studenter har ökat, och i syfte att höja kvaliteten och för att minska trycket på kärnverksamheten har antalet fältveckor från och med 2016 ändrats från två till en. När det gäller praktiska moment, till exempel skytte, självskydd och konflikthantering, kan det pedagogiska upplägget variera mellan de tre lärosätena. Det innebär att de praktiska lektionerna genomförs lite olika, men innehållet är detsamma, och kraven på vad man ska kunna efter genomgången utbildning har inte sänkts.

Regeringen och myndigheterna har således redan vidtagit flera åtgärder på kompetensförsörjningsområdet. Jag kommer även fortsättningsvis att nogra följa Polismyndighetens arbete på området.

Prot. 2017/18:25
27 oktober

Anf. 2 ROGER HADDAD (L):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för interpellationssvaret.

Vi har en situation i Sverige som är bekymmersam. Det är allt fler människor som upplever otrygghet i vardagen, inte minst kvinnor som inte vågar gå ut kvällstid i sitt eget bostadsområde, och den upplevda otryggheten ökar. Vi ser också fortsatta problem med skjutningar och dödsskjutningar mellan kriminella gäng i våra mest utsatta områden.

Bakgrunden till denna interpellation är också att vi lider av en polisbrist och att Sverige är ett av de länder i Europa som har lägst polistäthet. År 2010 hade Sverige 216 poliser per 100 000 invånare. År 2016 hade det minskat till 200 poliser per 100 000 invånare. Genomsnittet i Europa ligger på drygt 300 poliser per 100 000 invånare. I Sverige har vi nu alltså under denna regering färre poliser och färre poliser i yttre tjänst.

Jag läser i statsrådets svar att man skjuter till pengar. Sent innevarande år tillsköt man 700 miljoner kronor till Polismyndigheten. Men då ska vi också veta att Polismyndigheten redan i dag har ett underskott på 500–600 miljoner kronor. Den totala så kallade satsningen är alltså mycket marginell i år. Rikspolischefen har till och med gått ut och sagt att om han inte får pengar måste han säga upp 1 000–1 500 anställda. Det skulle förvärra denna säkerhetskris och trygghetskris som Sverige befinner sig i.

Vi frågar regeringen hur man ska fylla utbildningsplatserna utifrån att det varje termin finns tomma platser på polisutbildningen vid de tre lärosäten som bedriver polisutbildning. Exempelvis vid starten den 28 augusti 2017 fanns det 175 tomma platser vid landets polishögskolor. Det är en allvarlig utveckling, och antalet tomma platser ökar tyvärr.

Därför uppmärksammade vi särskilt regeringens uttalande om att man nu ska starta ytterligare polishögskolor med ytterligare platser, trots att vi i dag varken lyckas behålla poliser, stoppa polisavhoppet eller för den delen fylla de tomma platserna vid polishögskolorna.

Fru talman! Jag tycker inte att statsrådet riktigt svarar på min egentliga fråga: Hur ska vi fylla de platser som vi har redan i dag, och hur har regeringen tänkt sig att fylla de nya polisutbildningsplatser som ni har aviserat? Ni har sagt att ni vill ha 10 000 fler anställa inom polisen fram till 2024. Det är inte så lång tid dit.

Förutom att vi alltså har stora problem med polisavhopp fyller vi inte utbildningsplatserna.

Liberalerna har sagt att vi, förutom att se över antagningsprocessen för att fylla de befintliga platserna, måste göra mer i fråga om arbetsmiljön och lönereformer, så att vi behåller poliser men också lockar tillbaka poliser som har slutat. När vi hade problem att fylla de tomma platserna på lärarutbildningen genomfördes ett antal viktiga åtgärder lokalt men inte minst nationellt. Vi ser gärna motsvarande nationella satsningar även när det gäller polisen.

Svar på
interpellationer

Anf. 3 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! När det gäller ekonomin skjuter vi till 700 miljoner i år och täcker därmed underskottet plus lite till. Dessutom föreslår vi 2 miljarder för nästa år, vilket är mer pengar än vad Polismyndigheten själv hade äskat. De hade äskat 1,6 miljarder, och de får 2 miljarder. Vi trappar alltså upp detta med först 2 miljarder, med 2,3 miljarder året därpå och med 2,8 miljarder 2020. Det gör vi för att man ska kunna finansiera den utbyggnad som vi nu är i full färd med att genomföra.

Fru talman! Det viktigaste nu är hur många poliser som vi klarar av att utbilda. Det är som vanligt med oppositionen: Ni är rätt duktiga på att prata i opposition, men när ni väl regerar levererar ni aldrig någonting.

Det problem som vi just nu dras med när det gäller polisutvecklingen är att ni utbildade alldeles för få under er regeringsperiod. I mitt interpellationssvar säger jag att det under 2014, ert sista år, antogs 689 polisstudenter. Då ska man veta att det förra året var 450 som gick i pension. Har man en så liten marginal att man utbildar 689 och det ett vanligt år är 450 som går i pension hamnar man till slut i en situation då man riskerar att antalet minskar. Det är därför som vi nu har ökat antalet antagna till utbildningen. Vi har fördubblat dem. Roger Haddad talar om tomma platser, men det viktiga är hur många som går på utbildningen. 1 398 blev antagna. En del av dem blev antagna till andra utbildningar också. Men de som faktiskt påbörjade och går polisutbildningen i år är 1 304. Det är en fördubbling jämfört med hur det var under er tid.

För att kunna klara detta och genomföra den expansion vi som sagt är i full färd med måste vi ligga kvar på ganska höga tal år för år. Vi behöver utbilda fler, och vi behöver starta fler polisutbildningsorter. Det tror jag faktiskt kommer att innebära att vi kommer att få ännu fler sökande. Nu är det ju fler än någonsin som söker sig till polisen – vi har mer än tio sökande per plats – men genom att starta polisutbildningar på fler orter kommer vi också att få plats för fler som söker sig till yrket. Därför startar vi i Malmö, och vi startar även i Västsverige.

Samtidigt som vi gör det måste vi ha en strategi för att behålla fler i kåren. Det är därför vi har gett ett särskilt uppdrag till Polismyndigheten att förbättra arbetsvillkoren, arbetsförhållandena och arbetsmiljön på ett sådant sätt att man blir en bättre arbetsgivare. Den tiden är nämligen förbi då man från statens sida kunde tro att har vi väl utbildat en polis kommer vederbörande att vara kvar hela livet. Så är det inte längre, utan det är ganska attraktivt att vara polis och ha den utbildningen. Man är attraktiv på arbetsmarknaden, inte bara för staten utan även för andra – privata – arbetsgivare.

Staten måste alltså förstå att vi konkurrerar på den privata arbetsmarknaden på ett sätt vi kanske inte gjorde tidigare, och därför måste vi förbättra arbetsvillkoren. Nu får man pengar till detta, och man får ett särskilt uppdrag. Man kommer att rapportera till mig i januari hur arbetet har gått.

Slutligen måste man också återrekrytera. De som har lämnat polisyrket måste vi ta tillbaka. Det har precis bedrivits en kampanj mellan Polismyndigheten och polisförbunden i detta syfte, och det har redan kommit in över 150 intresseanmälningar. Det är människor som skulle vilja komma tillbaka till polisyrket igen, och det är naturligtvis väldigt glädjande.

Fru talman! Under Morgan Johansson har Sverige färre poliser i yttre tjänst. Under din tid som ansvarig på Justitiedepartementet har vi färre poliser, Morgan Johansson. År 2010 och 2014 hade vi över 20 000 poliser i Sverige, och nu har vi 19 300 poliser plus 300 aspiranter. Det kan du inte vara stolt över, herr statsråd.

Kom dessutom inte och säg att vi inte utbildade poliser! Vi gjorde en jättestor satsning 2006–2011 med plus 3 000 poliser. Det var under vår tid vi byggde upp polisen. Dessutom hänvisades det till att vi 2014 bara tog in 689 – ja, det är fler än de 610 ni tog in 2015 när du var ansvarig på Justitiedepartementet, Morgan Johansson. Sedan kan man peka på 2016, när ni tog in 771 polisstudenter. Men 2012 tog vi in 811 polisstudenter.

Visst kan vi hålla på så här, men det är inte det som är problemet. Ni har sparat på svensk polis i tre år. Så sent som förra sommaren, 2016, hade jag en debatt med dåvarande inrikesminister Anders Ygeman som uttalade att svensk polis inte behöver mer resurser. Statsministern uttalade ungefär samtidigt att Sverige inte lider av en poliskris. Jo, vi lider av en poliskris. Vi lider av en trygghetskris. Vi lider av att människor upplever en otrygghet i samhället. Den utvecklingen har skett under din tid som chef för Justitiedepartementet, Morgan Johansson.

Det regeringen inte vill prata om är att vi har tomma platser på Polishögskolan. Hur hanterar man detta? Jo, genom klassisk socialdemokratisk utbildningspolitik – man sänker kraven och maximerar antalet platser. Ni har sänkt begåvningskraven för antagning till polisutbildningen. Ni har tagit bort spärrtiderna. Ni har tagit bort kravet på B-körkort vid antagnings-tillfället. Det är det som är er strategi.

Fru talman! Det andra problemet är att ni inte ger Rekryteringsmyndigheten pengar när det gäller just polisstudenterna, Morgan Johansson. Där lägger vi 15 miljoner extra de närmaste tre åren. Jag ser inga motsvarande kortsiktiga satsningar här för att faktiskt utöka Rekryteringsmyndighetens kapacitet. Om ni har just den satsningen vill jag att du ska peka på den, herr statsråd.

När det gäller resurser till polisen kommer vi i våra budgetförslag för 2018–2020 att lägga fram den största budgeten när det gäller både svensk polis och svenskt rättsväsen av samtliga partier i Sveriges riksdag. Det är jag stolt över, men det viktigaste är att vi redan nu i år hade bland annat en extra satsning på polisen som inte ni hade i början. Vi lägger redan nästa år 1,3 miljarder på en lönereform för att plocka tillbaka de hundratals poliser som har slutat.

Jag vill också veta hur mycket ni kommer att lägga på polislönerna i nästa års budget, Morgan Johansson. Det är nämligen klart att rekrytering och polisyrkets attraktivitet – samtliga dessa faktorer – hänger ihop. Här kan regeringen och statsrådet Morgan Johansson alltså inte komma undan. Vi satsade absolut på fler poliser. Vi höjde polisbudgeten och rättsväsen-dets budget under varje år när vi satt i regeringen. Vi höjde och utökade antalet poliser och var uppe i 20 400 poliser.

Under din regering och ditt departement, Morgan Johansson – när vi har fler invånare, det största migrationsmottagandet på många år och dessutom ett ökat terrorhot samt fler särskilt utsatta områden – har vi dock färre poliser. Hur kan statsrådet vara nöjd med denna utveckling?

Anf. 5 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det hade naturligtvis underlättat om ni hade haft en utbildningstakt som var rätt dimensionerad, Roger Haddad, men det hade ni ju inte. Ni tog in mellan 600 och 700 poliser varje år under er tid, och det tar två och ett halvt år att utbilda en polis. Tar man in 600–700 varje år och 400–500 samtidigt går i pension varje år är det bara ett tecken på att man inte har insett det denna regering har insett, nämligen att även staten nu är på en arbetsmarknad där vi måste konkurrera med det privata.

Då gäller det att vi blir en så pass bra arbetsgivare att vi klarar av att hålla kvar de poliser som finns. Vi måste också utbilda så många att vi sedan kan fylla det behov som finns. Du talar om tomma platser, Roger Haddad. Problemet är ju detta: Om man har väldigt få platser, fyller dem och sedan bygger ut – fördubblar – men har några platser som man inte fyller är själva poängen fortfarande att vi utbildar många fler under vår tid än vad ni gjorde. Vi har fördubblat utbildningstakten.

Sedan talar du om pengar. Vi har aldrig sagt att polisen inte behöver mer pengar. Det vi har sagt är att vi måste finansiera alla satsningar också. Ett bekymmer vi hade när vi tog över 2014 är att ni körde Sverige med 60 miljarder i underskott. Det innebär att ni så att säga lånade till era skattesänkningar och utgifter, och det gjorde att vi de första åren faktiskt fick ha en ganska stram finanspolitik. Vi fick hålla igen rätt mycket på de satsningar vi kanske egentligen hade velat göra – för att täcka det budgetunderskott som Anders Borg, Fredrik Reinfeldt och din regering lämnade efter sig.

Nu har vi pengar i statskassan – gott om pengar – och vi gör våra prioriteringar. En av de prioriteringar som har varit allra viktigast för oss är just att stärka den svenska polisen. De 2 miljarder vi nu går in med för nästa år är den största enskilda satsning som någonsin har gjorts – i alla fall under den period jag kan överblicka, och jag har suttit i denna kammar i närmare 20 år. Det har aldrig gjorts en större satsning på svensk polis från ett år till ett annat än den vi gör nu med dessa 2 miljarder.

Det finns vissa saker som en alliansregering aldrig gör. Ni klarar aldrig statsfinanserna; det är alltid underskott efter er. Ni klarar aldrig jobben; det är alltid högre arbetslöshet. Ni öppnar heller aldrig några nya polisutbildningar; tvärtom har ni stängt en. Ni stängde en i Stockholm på 90-talet. Ni stängde polisutbildningen i tre år, och när vi kom tillbaka i slutet av 90-talet öppnade vi den igen. Vi öppnade dessutom en i Umeå och en i Växjö, som nu fungerar väldigt bra.

Nu går vi vidare och öppnar en i Malmö och en i Västsverige. Genom att göra på det sättet breddar vi också rekryteringsbasen. Vi kommer att få fler studenter. När det gäller Malmö har vi sagt att vi vill ha igång utbildningen redan våren 2019. Det innebär att ungdomar kan söka sig till polisutbildningen redan våren 2018, eftersom man ju gör proven hösten 2018.

På det sättet ser vi alltså till att steg för steg bygga ut kostymen, men vi gör det inte med lånade pengar utan med egna pengar. Vi gör det också på ett sådant sätt att organisationen klarar av det.

Min grundfråga till dig, Roger Haddad, är ju: Om ni ville att antalet poliser skulle öka, varför utbildade ni så få? Det är frågan till Roger Haddad i dag.

Anf. 6 ROGER HADDAD (L):

Fru talman! Vi utbildade fler poliser när vi tillträdde 2006, men statsrådet vill inte ta in detta. Det var vi som passerade 20 400 poliser. Ni har aldrig kommit upp till de nivåerna, Morgan Johansson. Du kan ringa eller mejla mig när ni når 20 400 anställda poliser – inte civila – i Polismyndigheten.

Under din tid, Morgan Johansson, har vi färre poliser i Sverige och färre poliser i yttre tjänst, samtidigt som de kriminella tar över våra utsatta områden. Det skulle inte jag vara stolt över.

Under vart och ett av åren 2011, 2012, 2013 och 2014 tog vi in fler polisstudenter än vad ni gjorde under det år som du hänvisar till – år 2015, när du var minister, tog ni in 610 studenter. Men 2014, 2013, 2012 och 2011 tog vi in fler polisstudenter – 670, 811, 664 och 689 var antalet respektive år.

Det är dock inte det som är kärnan i denna debatt. Under er regeringstid har ni satt svensk polis på svältkur i tre år. Först nu har ni vaknat och vill göra så kallade satsningar. Nu inser ni att man ska öka antalet studenter. Varför gjorde ni inte det 2015? Varför gjorde ni inte det 2016? Varför gör ni det nu, ett år före valet? Varför kommer alla dessa miljarder – 2, 3, 4, 5, 6 eller 7 miljarder – ett år före valet? De hade behövts för ett eller två år sedan.

Antalet anställda vid Polismyndigheten som slutar är större nu, under din regering, än när vi satt i regeringen. Nästan 1 000 poliser slutar varje år. Antalet anställda vid Polismyndigheten som slutar är i dag större än antalet som nyanställs.

Parallellt har vi tomma platser på polisutbildningen. Du, Morgan Johansson, har ännu inte svarat på hur vi ska fylla de befintliga platserna och hur vi ska behålla och locka tillbaka poliser genom en lönereform.

Anf. 7 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Ni utbildade mellan 600 och 700 poliser per år. Vi utbildar mellan 1 300 och 1 400 i år – det är dubbelt så många. Detta är grundfakta. Du drog siffror från din period, men du kommer aldrig upp i det antal, 1 304, som i dag går på polisutbildningen – aldrig! Det har aldrig varit så många som gått på svensk polisutbildning som just nu.

Skillnaden är både antalet som vi nu har sett till att börja utbilda och det faktum att vi betalar för dem. Det gjorde inte ni, utan ni hanterade statsfinanserna på ett sådant sätt att ni i stället gick med stora underskott. Jag frågade dig, Roger Haddad, varför ni utbildade så få poliser om ni vill att antalet poliser ska öka. Jag har inte fått något riktigt svar.

Du vet också att 450 polisanställda går i pension varje år. Du förstår också att 600–700 är alldeles för få. Men när det gäller frågan varför ni inte ökade antalet, för att kunna möta bland annat de pensionsavgångar som vi nu har, är svaret helt enkelt att ni prioriterade annat.

Under era åtta år ökade ni resurserna till polisen med sammanlagt drygt 5 miljarder kronor – 5,4 miljarder tror jag att det var. Detta skedde under åtta år. Nu lägger vi från ett år till ett annat på 2 miljarder.

Under era åtta år satsade ni sammanlagt 5 miljarder mer på årsbasis. Under samma åtta år sänkte ni skatten med 140 miljarder. Det är bara att räkna – det är 25–30 gånger så mycket, som ni hellre lade på skattesänkningar än på polisen. Dessutom lånade ni ihop hälften av de pengarna.

Prot. 2017/18:25

27 oktober

Svar på
interpellationer

Om man gör på det sättet och inte ser till att prioritera polisen – när det tar två och ett halvt år att utbilda en polis och man har stora pensionsavgångar framför sig – blir det naturligtvis upp till den kommande regeringen att försöka rätta till det.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2017/18:3 om vapenpasset

Anf. 8 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Boriana Åberg har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att handläggningstiderna för införseltillstånd ska kortas ned till en acceptabel nivå.

För två år sedan fick Polismyndigheten i uppdrag av regeringen att utveckla sitt arbete med vapentillstånd och har sedan dess genomfört en rad åtgärder. Bland annat har vissa typer av vapenärenden koncentrerats till specifika enheter inom Polismyndigheten för att på det viset göra handläggningen mer enhetlig och för att den ska kunna genomföras snabbare. Detta har till exempel inneburit att handläggningen av införselärenden har koncentrerats till Arlandagruppen på rättsenheten i Stockholm.

Åtgärderna som vidtogs till följd av regeringsuppdraget har också inneburit att den blankett som används för att söka tillstånd för införsel av vapen i dag är digitaliserad, eftersom felaktigt ifyllda ansökningar identifierades som en anledning till långa handläggningstider.

Vissa av de åtgärder som har vidtagits har gett omedelbar effekt, medan andra förväntas ge mätbara effekter på några års sikt. Jag kan till exempel konstatera att den faktiska handläggningstiden för införselärenden har minskat från 13 dagar 2015 till 9 dagar i dag. Räknar man med tiden som Polismyndigheten väntar på att den sökande ska betala ansökningsavgiften är handläggningstiden i dagsläget 25 dagar, vilket den också har varit under de senaste åren.

Myndigheten har i uppdrag att årligen redovisa statistik över handläggningstiderna till regeringen. Jag kommer att fortsätta följa utvecklingen, liksom Polismyndighetens pågående arbete med att utveckla handläggningen av vapentillstånd.

Anf. 9 BORIANA ÅBERG (M):

Fru talman! Jag tackar ministern för svaret.

Anledningen till denna interpellation är att Sveriges krav på införseltillstånd för legala vapen innebär ett problem. Det innebär ett stort problem såväl för arrangörer av skyttetävlingar med deltagare från andra EU-länder som för jägare som vill besöka Sverige med kort varsel utan att behöva planera månader i förväg.

I sitt svar skriver ministern att Polismyndigheten har utvecklat sitt arbete med vapentillstånd, att det har genomförts en rad åtgärder och att handläggningen är mer enhetlig samt genomförs snabbare. Det är förstås en tolkningsfråga vad som är enhetligt och snabbare: En aktuell översikt av handläggningstiderna för vapenlicenser visar att det i Stockholm tar 8–10 veckor, i Bergslagen 8 veckor, i Region mitt 4 veckor och i Region

syd 6 veckor. Detta är fortfarande ganska långa handläggningstider, anser jag.

Någon för gemene man tillgänglig redovisning av väntetiderna för införseltillstånd har jag inte hittat, så jag ska inte ifrågasätta ministrarnas uppgifter om att tiden har förkortats. Däremot vill jag gärna ifrågasätta behovet av ett särskilt införseltillstånd för EU-medborgare som har EU-vapenpass och tillstånd i sina respektive länder.

EU-vapenpasset infördes genom ett direktiv 1991, och Sverige implementerade detta vid EU-inträdet 1995. Svenska skyttar som vill ta med sig de vapen som de har licens för i Sverige kan med hjälp av EU-vapenpasset utan problem eller extra byråkrati ta med dessa till tävlingar i andra EU-länder. Detsamma gäller svenska jägare.

Polismyndigheten vägrar emellertid ännu 22 år senare att acceptera EU-vapenpasset för utländska legala vapenägare som vill komma och tävla eller jaga i Sverige.

En redan hårt ansträngd polismyndighet får därmed ännu en uppgift att lösa. Jag antar att ministern delar min uppfattning att polisen är hårdare ansträngd än någonsin och borde avlastas alla meningslösa uppgifter. Om det finns gemensamma EU-regler är det bara att följa dem och avstå från frestelsen att lägga på svenska byråkratiska särregler.

Sedan kan vi fråga oss vad det är som polisen kontrollerar innan införseltillstånd utfärdas. Det finns inget reellt motiv till kravet på införseltillstånd.

Anf. 10 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Min uppfattning är att vi måste ha kontroll över vapnen i Sverige. Vi måste motverka de illegala vapnen, och vi måste också ha kontroll över de legala vapnen, så att de inte kommer på avväger eller hamnar i fel händer.

Grundproblemet med den frågeställning som Borian Åberg tar upp är att vissa länder i EU även långt efter att de inträtt i unionen har alltför dålig kontroll över sina vapen och alltför dålig kontroll över vem det är som får köpa vapen. Detta gör att vi inte fullt ut kan lita på EU-vapenpasset.

Det finns till exempel flera länder där det inte behövs tillstånd för att köpa ett hagelgevär. Man gör ingen bakgrundskontroll på den som köper ett hagelgevär. Om vi inte hade haft den här införselkontrollen skulle det innebära att man skulle kunna resa fritt in i Sverige med ett sådant vapen. Det är bara ett exempel.

Borian Åberg säger att Polismyndigheten, nu 22 år efteråt, vägrar att göra detta. Ja, det är till och med värre än så, Borian Åberg. Sedan vi gick med i EU har alla regeringar hållit fast vid den här regleringen. Det gjorde vår regering i slutet på 90-talet. Det gjorde er regering 2006 till 2014. De ändrade ingenting i detta. Då gjordes precis samma bedömning som den jag gör nu, nämligen att vi behöver ha den kontrollen.

Vi har haft olika former av införselkontroller av vapen. Det var inte något som startade när vi gick med i EU, utan det har vi haft i ungefär hundra år, just eftersom vi vill ha den möjligheten.

Borian Åberg tar upp frågan om handläggningstiderna. Handläggningstiderna har minskat, både för vapenärenden generellt och för just in-

Prot. 2017/18:25
27 oktober

Svar på
interpellationer

förseltillstånden. Införseltillstånden är nu koncentrerade till polisen på Arlanda, bland annat för att avlasta Region syd som tidigare hade väldigt många av de här ärendena.

Det som skiljer den här regeringen från den förra är att vi för första gången för statistik över handläggningstiderna. Den gamla regeringen tog aldrig fram någon samlad statistik över hur lång tid det tar att få ett vapen-ärende hanterat, vare sig allmänt sett eller när det gäller införseltillstånden. Det har vi nu gjort.

När det gäller införseltillstånden sa Boriana Åberg att det är en tolkningsfråga om handläggningstiderna har minskat eller inte. Nej, det är det faktiskt inte. Vi har nu den statistiken, och den visar att handläggningstiderna för införseltillstånd har sjunkit från 13 dagar 2015 till 11 dagar 2016 och till 9 dagar hittills i år. Polismyndigheten har alltså allokerat de resurser som behövs för att kunna korta handläggningstiderna. Detta underlättas genom att inte i första hand poliser behöver genomföra kontrollerna, utan det gör i stor utsträckning civilanställda i stället.

Problemet med långa handläggningstider beror inte i första hand på myndigheten, utan det beror på att det tar lite tid för dem som har sökt att betala för sitt tillstånd. Det gör att den totala handläggningstiden är på ungefär 25 dagar, men den sista delen där beror helt enkelt på att de sökande inte betalar snabbare.

Vi måste alltså ha kontroll. Grundproblemet är att vissa länder har alltför dålig kontroll på vem som innehar vapen.

Anf. 11 BORIANA ÅBERG (M):

Fru talman! Problemet är, och har alltid varit, att man tror sig bekämpa illegala vapen genom att försvåra för legala vapenägare.

Det stämmer att vissa länder har lägre krav när det gäller vem som får äga vapen. Men i dessa länder är de illegala vapnen betydligt mer utbredda än de legala. Jag kommer ursprungligen från ett sådant land. Tyvärr har jag inte tid i denna interpellationsdebatt att berätta om alla mina erfarenheter. Men medborgare från Finland, Norge och Danmark behöver inte något införseltillstånd, och det fungerar bra. Med de begränsade resurser som polisen har tycker jag att det är bäst att bekämpa de illegala vapnen och inte de legala.

”Det krävs aktiva åtgärder för att minska antalet illegala vapen och få stopp på skjutningarna. En vanlig missuppfattning är att det är stulna jaktvapen, vapen som används för sportskytte eller svenska militärens vapenförråd som används. Så är det inte. De flesta vapnen som florerar i kriminella kretsar är gamla armévapen som har sitt ursprung på Balkan.”

Det är ett uttalande som jag ställer mig bakom och som jag skulle vilja be ministern att i sitt nästa inlägg gissa varifrån det kommer. Jag skulle också vilja ha svar på frågan: Hur många brott i Sverige har det begåtts av ägare till legala vapen? Jag tror att det är en försvinnande liten del.

Det stora problemet är alla insmugglade vapen. Ett bekymmer är också bristen på resurser, som hindrar tullen att göra ordentliga kontroller. Bland annat bör tullen prioritera vapensmuggling och ges möjlighet att kontrollera id-handlingar för personer som tas ut för tullkontroll.

Det finns också en annan aspekt. Ett erkännande av EU-vapenpasset från svensk sida kommer sannolikt att ha en mycket positiv inverkan på jaktturismen, som i sin tur kommer att skapa välbehövliga arbetstillfällen och intäkter i glesbygden.

När det gäller statistiken, som ministern berömmar sig för, har den inte alltid varit rättvisande. Till exempel redovisade Polismyndigheten i mars en minskning av antalet veckor som det tar att få en vapenlicens, men sedan visade det sig att statistiken var gjord på oriktiga grunder. Man hade plockat godtyckligt från olika områden och räknat på ett sätt som skulle vara tvivelaktigt i alla andra sammanhang. Men det är inte det som frågan gäller. Frågan är om det är berättigat att en hårt ansträngd organisation, som polisen är, ska använda resurser för att hindra till exempel det tyska landslaget i tävlingsskytte att komma hit till Sverige och få sina tillstånd i tid eller om man ska satsa resurserna på det som är problemet, nämligen alla de illegala vapen som florerar överallt, inte minst i vår del av landet, runt Malmö.

Anf. 12 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Om det tyska landslaget ska komma hit till Sverige och tävla har de rimligen mer än nio dagars framförhållning, som införseltillståndstiden ligger på nu. Lite mer planering tror jag att landslag av den karaktären har, så att det inte behöver vara ett bekymmer. Att påstå att vi hindrar dem genom att de måste söka tillstånd här känns knepigt.

Boriana Åberg säger att statistiken inte alltid är rättvisande i alla delar. Nej, ibland är det svårt att sammanställa statistik. Men det är ändå bättre att ha statistik, som vi har nu, än att inte ha någon statistik alls. Den gamla regeringen brydde sig aldrig ens om att sammanställa någon statistik över handläggningstiderna. Det har vi nu från och med 2015, så att vi kan följa handläggningstiderna år från år och nästan månad för månad. Det är därför som jag kan säga att hittills i år, 2017, ligger handläggningstiden på 9 dagar, och den har som sagt sjunkit från 13 dagar 2015.

Nej, Boriana Åberg, jag har ingen annan åsikt än du när det gäller vilka brott det är som begås med olika vapen. Den generella bilden är att det ofta är illegala vapen som har flutit omkring i Europa sedan Balkankrigen. Det är så. Många vapen är 30–40 år gamla och kanske ännu äldre än så. Dessa vapen måste naturligtvis bort från gatorna, och de som använder vapnen måste naturligtvis buras in. Det var därför som vi alldeles nyligen, för en eller två veckor sedan, gick till riksdagen med en proposition om att skärpa straffet för de grova vapenbrotten. Vi fördubblar minimistraffet från ett till två års fängelse, vilket också innebär en häktningspresumtion, det vill säga att om man misstänks för grovt vapenbrott kommer man att bli häktad i väntan på rättegång. På det sättet tror jag att vi får undan en del av de mest brottsaktiva individerna.

Jag tror att ett förlängt straff men också häktningspresumtionen får effekt, plus att polisen får tillgång till hemliga tvångsmedel och till exempel möjlighet till avlyssning och telefonövervakning, som man kan behöva använda sig av för att kunna få undan en del av dem som nu är aktiva i bland annat gängkriminella kretsar.

Prot. 2017/18:25
27 oktober

Svar på
interpellationer

Här tror jag inte alls att vi skiljer oss åt. Vi behöver bekämpa de illegala vapnen, precis som jag sa, men vi behöver också ha kontroll på de legala vapnen. Här kan man inte vara alltför naiv. Vi har ett undantag för Finland, Norge och Danmark, och det beror på att vi litar på deras system.

Men eftersom det finns länder där det till exempel inte behövs tillstånd för att köpa hagelgevär måste vi ha någon form av kontroll in till Sverige. Det gäller så länge det inte är den standard i alla länder som vi anser behövs. Jag vill inte ha en situation då kriminella kan utnyttja att vi har sänkt garden, för då får vi bekymmer även i denna del.

Låt mig också säga ett par ord om tullen. Tullen spelar en viktig roll för att kunna upptäcka narkotika och annat som inte får smugglas in, däribland givetvis också vapen. Tullen har förstärkts och har nu särskilda hundar som kan leta efter vapen. Man ökar sina beslag och gör ett mycket bra arbete. Tullen får dessutom mer pengar av regeringen från och med nästa år, så tullen satsar vi verkligen på.

Anf. 13 BORIANA ÅBERG (M):

Fru talman! Jag välkomnar alla straffskärpningar för användning av illegala vapen.

Det var förra året som delar av det tyska landslaget i gevärsskytte inte fick komma in i Sverige. Enligt ministern var väntetiden elva dagar, men något måste uppenbarligen ha gått snett.

Citatet jag använde under mitt förra anförande kom från ministern själv. Jag kan citera mer: ”Vapen med legalt ursprung är mycket ovanligt i kriminella sammanhang. Därför är det viktigt att rikta in kampen mot illegala vapen.” Vidare: ”Förvånande nog har fokus sällan varit på de illegala vapnen och deras användning, utan på de legala vapnen.”

Jag kan inte instämma mer i det, och jag hoppas att ministern även i fortsättningen kan se att det är två spår. Det ena är en hård och skoningslös kamp mot illegala vapen, skjutningar och alla som begår brott. Det andra spåret handlar om de människor som inte gör annat än att följa lagen. Våra legala vapenägare är den mest laglydiga gruppen i Sverige, och de ska behandlas på ett positivt sätt.

Jag hoppas också att ministern visar att ord och handling går hand i hand och att han, när han nu har möjligheten och makten, kan överväga att ta ett initiativ vad gäller EU-vapenpasset och Sveriges erkännande av det.

Jag hoppas även att ministern etablerar kontakt med sportskytteorganisationerna och Jägareförbundet. Där kan han få bra inspel.

Anf. 14 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag känner igen citaten och tror att jag i mitt förra inlägg använde mig av precis samma sätt att resonera. Det är de illegala vapnen som är grundproblemet, och det gäller att vi med kraft slår tillbaka mot användningen av dem och försöker få undan dem från gatan. Det gör vi bland annat genom den nya lagstiftning som träder i kraft den 1 januari 2018. Här har vi alltså inga meningsskiljaktigheter.

Utöver det måste vi ha kontroll över de legala vapnen så att de inte kommer i fel händer. Jag har ingen som helst anledning att försvåra för de legala vapenanvändarna, vilket vi inte heller gör, tvärtom. När vi nu ger resurser till polisorganisationen så att man kan pressa handläggningsti-

derna i vapenären den genom att anställa fler inom polisen, framför allt civilanställda, förbättrar vi läget för de legala vapen användarna. Det gäller både svenska vapenägare och dem som vill resa till Sverige för att till exempel tävla. Det var därför jag redovisade siffrorna, som visar att också denna statistik sjunker.

Jag är inte beredd att ta några fler initiativ. Jag gör samma bedömning som alla regeringar, oavsett färg, har gjort under lång tid. Så länge vi inte kan lita fullt ut på den kontroll som finns i en del EU-länder måste vi ha en sådan här kontroll. Jag är därför inte beredd att släppa detta fritt.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2017/18:25
27 oktober

Svar på
interpellationer

§ 7 Svar på interpellation 2017/18:19 om situationen hos polisen i Region nord

Anf. 15 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Helena Lindahl har bland annat frågat mig vad jag och regeringen kommer att göra för att invånarna i norra Sverige och Västerbotten ska garanteras samma trygghet som invånarna i resten av landet och vad jag avser att göra för att utvecklingen med den nya polisorganisationen och dess syfte med ökad lokal polisiär närvaro ska stärka tryggheten i hela landet. Hon har också frågat om jag har fortsatt förtroende för rikspolischefen.

Sverige ska vara ett tryggt land att leva i. Det förutsätter ett starkt rättssystem och en tillgänglig polis.

Den 1 januari 2015 ombildades Polismyndigheten till en sammanhållen myndighet efter beslut av en enig riksdag. En av utgångspunkterna i den nya Polismyndigheten är en polis närmare medborgarna. Det innebär att det lokala arbetet ska vara basen i myndighetens verksamhet, med ökad närvaro och tillgänglighet som grundas på lokala förutsättningar och behov.

Polismyndighetens omfattande uppdrag innebär ofta svåra avvägningar när det gäller resursfördelning mellan olika angelägna arbetsuppgifter och geografiska områden. Det är likväl viktigt att Polismyndigheten lever upp till sina åtaganden i hela landet.

Regeringen har vidtagit flera åtgärder för att förbättra förutsättningarna för polisen. Regeringen anser bland annat att det behövs väsentligt fler polisanställda, både poliser och civilanställda, för att polisverksamheten ska kunna stärkas och utvecklas. Därför har regeringen föreslagit historiskt stora resurstillskott till Polismyndigheten för de kommande tre åren.

Regeringen har sedan tidigare gett Polismyndigheten förutsättningar att öka antalet platser på nuvarande polisutbildning och planerar dessutom för polisutbildning vid ytterligare två lärosäten. Det börjar ge resultat. I år har det antagits nästan dubbelt så många studenter till polisutbildningen som genomsnittet de sex senaste åren.

Regeringen har också gett Polismyndigheten i uppdrag att skapa förutsättningar för ytterligare förbättringar av arbetsmiljön och fler karriärvägar för polisanställda.

Utifrån de nya budgetramarna och verksamhetens behov är det Polismyndigheten som avgör hur resurser ska fördelas internt inom organisationen och vilka åtgärder som behöver vidtas för att fullgöra de arbetsuppgifter och mål som myndigheten har. Men det är förstås en självklarhet att polisen ska finnas i hela landet. Det ekonomiska tillskottet som aviserats och ökad utbildningstakt ger förutsättningar för det.

Det är även viktigt med brottsförebyggande insatser. Regeringens brottsförebyggande program, Tillsammans mot brott, riktar sig till en bred målgrupp, vilket är en förutsättning för ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete på lokal nivå.

Ombildningen av svensk polis är en av de mest omfattande organisationsförändringarna inom staten på många år. Erfarenheter från tidigare myndighetsreformer visar att genomförandet ofta är mer komplicerat och tar längre tid än vad som har förutsetts. Att leda Sveriges största myndighet under dessa omständigheter är ett komplext uppdrag. Jag har fortsatt förtroende för rikspolischefens sätt att utföra denna svåra uppgift.

Anf. 16 HELENA LINDAHL (C):

Fru talman! Jag tackar ministern för svaret.

Om man blir misshandlad, rånad eller utsatt för ett annat grovt brott vill man känna att samhället ställer upp med hyfsat snara polisiära resurser. Det är bland annat därför vi betalar skatt. Tyvärr ser det inte riktigt ut så överallt i Socialdemokraternas Sverige.

I Västerbottens inland, närmare bestämt i Vilhelmina, Storuman, Sorsele, Åsele, Dorotea och Lycksele, bor det 30 000 människor. Den geografiska ytan som de bor på motsvarar nästan storleken av Danmark. Trots det tvingas de dela på en polispatrull på kvällar och nätter. Man ska också ha klart för sig att det är ett tjugotal mil mellan vissa av dessa orter, vilket innebär att det kan ta lång tid för polisen att nå fram om något inträffar.

I somras hade handlaren i Klimpfjäll ett inbrott och blev av med 200 000 kronor. Det tog drygt tio timmar innan polisen kom dit. På den tiden kan man faktiskt köra bil från Stockholm till Klimpfjäll, om man skulle vilja det. Det finns självklart många snarlika fall, inte bara i Västerbotten utan i hela norra Sverige.

För mig är det uppenbart att polisens omorganisation har havererat. Tyvärr är det bland annat människorna i södra Lappland som får ta konsekvensen av det.

Att det finns stora synliga problem med polisens omorganisation är inte något nytt. Även ministrarnas företrädare Anders Ygeman har fått kritik för detta. Dessvärre ser jag inte att regeringen gör någon särskilt stor ansats för att göra något åt problemen i dagsläget. Man har gett rikspolischef Dan Eliasson fria tyglar att fortsätta att nonchalera landsbygden, trots stora klagomål.

Människor i södra Lappland är med och finansierar polisen men får knappt ta del av den. Det är oacceptabelt, och bevisligen är jag inte ensam om att tycka så. Jag har med mig en namninsamling till ministern, som har gjorts med kort varsel och resurser som egentligen är obefintliga. Ändå visar den på det missnöje och den oro som har vuxit fram i Västerbottens inland. En av många undertecknare sammanfattar det hela så här: Ett människoliv ska ha samma värde oavsett var i landet vi har valt att bosätta oss,

Anf. 17 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är en självklarhet att polisen ska finnas i hela landet. För att detta ska fungera måste vi få fler polisanställda. Ett problem som vi dras med just nu när det gäller polisen är att eftersom den förra regeringen utbildade så pass få och många poliser samtidigt går i pension finns det en tendens att antalet minskar. Ekvationen går liksom inte ihop.

Det tar två och ett halvt år att utbilda en polis. År 2014 tog den förra regeringen in 689 polisstudenter, och förra året gick 450 poliser i pension. Man förstår att det är en alldeles för låg nivå: 600–700 utbildas, men samtidigt går 450 i pension.

Vi har en annan arbetsmarknad nu, som gör att också privata aktörer och arbetsgivare gärna rycker i våra poliser. Det är attraktivt också på en privat arbetsmarknad att ha en polisutbildning, på ett sätt som det kanske inte har varit tidigare.

Vi kan gå tillbaka 20–30 år, då vi kanske räknade med att om vi bara utbildade en polis skulle denna vara kvar i yrket hela livet. Det är inte längre säkert att det är så. Det är mycket mer rörligt, och vi har en annan privat arbetsmarknad än tidigare. Därför kan man inte ha så låga utbildningstal som den gamla regeringen hade. Det är precis därför vi nu har ökat polisutbildningstakten; vi har fördubblat den. I år tar vi in 1 398 polisstudenter. En del av dem har gått till andra utbildningar, så de som faktiskt går på polisutbildningen är i dagsläget 1 304. Det är alltså en fördubbling av det antal som utbildas.

Vi behöver öka utbildningstakten för att kunna klara rekryteringsfrågorna över hela landet, både i norr och söder. Vi behöver också se till att vi behåller de poliser vi har. Då är vi där igen. Vi vet att staten konkurrerar på en arbetsmarknad med andra, privata arbetsgivare. Vi måste se till att vi blir en ännu bättre arbetsgivare, en som gör att man vill stanna i yrket. Därför har vi gett Polismyndigheten i uppdrag att förbättra arbetsvillkoren och arbetsmiljön. De ska rapportera tillbaka till mig om detta i januari.

Vi späder också på resurserna till polisen: 2 miljarder från nästa år. De hade äskat 1,6 miljarder, och de får 2 miljarder. De får alltså mer än vad de hade begärt av statsmakten. Detta behöver vi göra. För att klara bland annat inre Norrland men också andra ställen i landet behöver vi utbilda fler, behålla dem vi har men också återrekrytera dem som kanske har lämnat yrket och gått över till en annan arbetsgivare. Dem vill vi ha tillbaka.

Nu har det gjorts en kampanj tillsammans med Polisförbundet i detta syfte, och det finns redan drygt 150 intresseanmälningar från poliser som vill ta steget tillbaka in i polisorganisationen, kanske för att de nu ser att statsmakterna agerar och att detta är en fråga som vi prioriterar väldigt högt och där vi kommer att fortsätta att se till att det blir mer resurser.

Det ska bli 10 000 fler polisanställda till 2024, både civila och poliser. Det är därför vi vidtar dessa åtgärder. Alla i Sveriges land, oavsett var man bor, har rätt till den trygghet det innebär att veta att det finns en stark polisorganisation i botten. Det är därför vi bygger ut nu.

Svar på
interpellationer

Anf. 18 HELENA LINDAHL (C):

Fru talman! Det är jättebra att regeringen skjuter till pengar till Polismyndigheten – det behövs. Det är tråkigt att det tyvärr är lite sent. Det är nästan med kniven mot strupen som regeringen agerar.

Morgan Johansson säger att det är många som går i pension och att ovanligt många går utbildningen, men det han inte nämner är att många väljer att sluta att vara polis därför att de inte orkar med den arbetssituation de har i dag på grund av att omorganisationen har havererat. Detta tycker jag är anmärkningsvärt.

Regeringen avsätter dessutom inte några som helst pengar i en lönepott som parterna kan förhandla om. Poliser har väldigt låg lön. De har ganska lång utbildning och ett utsatt jobb, och ändå har de en oerhört låg lön. Om man ska attrahera fler att bli poliser tror jag att det är dags att höja lönerna.

Jag vill citera något som Morgan Johansson känner igen från regleringsbrevet: "Brottsligheten ska minska och människors trygghet ska öka. Genom att fullgöra sina uppgifter ska Polismyndigheten bidra till en sådan utveckling i hela landet." Så står det i det regleringsbrev som regeringen och Morgan Johansson har skickat till Polismyndigheten om polisens verksamhet 2017. Det är din instruktion till polisledningen, Morgan Johansson, om hur myndigheten ska prioritera. Notera gärna formuleringen "hela landet"! I det begreppet ingår naturligtvis Vilhelmina, Dorotea, Sorsele, Åsele, Lycksele och Storuman.

Min uppfattning är att man inte ökar människors trygghet i dessa kommuner genom att minska antalet poliser, för det är precis vad som har skett. Vad händer den dag, Morgan Johansson, en kvinna får en kökskniv i magen av sin fulla och aggressiva sambo och närmaste polispatrull är 20 mil bort? Så kan den bistra verkligheten se ut i Sverige, också i södra Lappland. Då räcker det inte med fina ord i ett regleringsbrev som helt saknar täckning i den verklighet som västerbottningarna tyvärr tvingas leva i.

Det är nu över en månad sedan jag offentligt tog upp problematiken med polisbemanningen i Västerbottens inland. Du och övriga socialdemokrater har inte sagt ett enda ord för att stilla människors oro. Du har hänvisat till de kronor och ören som ni satsar, men låt oss vara ärliga, Morgan Johansson! Antalet poliser i landet har ökat numerärt under en tid, men inte i södra Lappland. Där har det de facto minskat. De har här och nu en enda polisbil på vardagskvällar och nätter – i detta enorma område.

Trots att det totala antalet poliser har ökat i landet får man inte mer bemanning i denna del, och det för oss tillbaka till polisens prioriteringar, som du bestämmer över via regleringsbrevet. Södra Lappland är alldeles uppenbart bortprioriterat, då man får sämre polisbemanning trots fler poliser som helhet i landet. Därför har jag tagit mig friheten att å västerbottningarnas vägnar köpa ministern en liten present, för att du ska komma ihåg vad du skrivit i ditt eget regleringsbrev om trygghet i hela landet. Var så god! Jag hoppas verkligen att denna t-shirt ska passa.

Anf. 19 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Grundproblemet är ändå det jag tog upp i mitt första inlägg, det vill säga att om det ska bli fler poliser måste man utbilda fler. Då måste man prioritera detta när man regerar. Det räcker inte att prioritera det bara när man är i opposition, Helena Lindahl, utan man måste göra det också när man regerar.

Det duger inte att år efter år, som det var under er regeringsperiod, ligga på en utbildningstakt på 600–700 poliser när över 450 samtidigt går i pension. Det går inte, utan då har man en alldeles för låg nivå.

Att fylla en bemannad polisbil dygnet runt, för det är vad vi talar om – en polisstyrka dygnet runt – låter som en ganska liten insats, men det är det faktiskt inte eftersom de har skifttjänstgöring. Man måste se till att de hela tiden finns på plats.

Det kräver ungefär 20 poliser. En polisbil bemannad dygnet runt kräver alltså 20 poliser. För att kunna utöka detta så att det blir bättre bevakning behöver det helt enkelt bli fler poliser.

Helena Lindahl säger: Vi kommer inte att få mer. Men det återstår att se. Det vi gör nu är att vi utbildar fler. Bara nu går 1 304 personer utbildningen, och vi säger att vi ska öka antalet anställda i polisorganisationen med 10 000 till 2024. Den satsningen kommer att komma hela landet till del och öka tryggheten överallt.

När vi skriver som vi gör i vårt regleringsbrev är det just för att signalera att oavsett var man bor i landet måste man ha tillgång till den tryggheten.

Södra Lappland är inte på något sätt bortglömt eller inte prioriterat. Tvärtom är vi väldigt tydliga med i regleringsbrevet, som du precis själv har markerat, att det här måste fungera i hela landet.

När man bestämmer sig för att bygga ut organisationen måste man som sagt vara beredd att prioritera de resurser som behövs. Ni gjorde inte det under er regeringstid. Ni ökade polisanslagen sammanlagt med lite drygt 5 miljarder på åtta år. Så var det. Och så sänkte ni skatten med 140 miljarder. Det visar att ni inte prioriterade polisen och rättsväsendet under den tiden. Samtidigt hade ni en alldeles för låg utbildningstakt, som vi får problem med nu, och det visar att varje gång ni ska välja mellan sänkt skatt och fler poliser väljer ni sänkt skatt. Det är också politik.

Helena Lindahl säger att omorganisationen har havererat. Nej, det menar jag är fel. För första gången sedan 2009 ser vi nu hur antalet redovisade ärenden från polisen till åklagare – det är ett effektivitetsmått och visar hur många utredningar man gör – ökar, och det tycker jag är ett tecken på att den omorganisation som vi nu har varit inne i faktiskt börjar sätta sig. Den största ökningen av ärenden som går till åklagare gäller narkotikabrott men det ökar även när det gäller trafikbrott, skadegörelse, bedrägerier och en del av de grova våldsbrotten, bland annat antalet utredda våldtäkter.

Region nord är faktiskt en av de regioner där man kan se att det ökar mest enligt statistiken. Utredningsresultaten i Region nord har ökat med 4 procent hittills i år i förhållande till föregående år. Dessutom kan jag säga att enligt den bedömning som Statskontoret gjorde har den genomsnittliga uttryckningstiden i Region nord minskat från 2015 till 2016.

Min bild är nog den – och jag är ute och reser ganska mycket i polisorganisationen nu – att omorganisationen nu börjar sätta sig.

Anf. 20 HELENA LINDAHL (C):

Fru talman! Jag tycker inte att Morgan Johansson ska dribbla bort korten och börja prata om vad alliansregeringen gjorde och inte gjorde. Du har varit minister i tre år, Morgan Johansson; det här ansvaret ligger på ditt bord.

Du säger att södra Lappland inte är bortglömt. Men hallå! Det säger inte poliserna på fältet. Det är många som har kontaktat mig, och jag måste säga att jag tror mer på polisen som jobbar i praktiken än på dina politiskt sakkunniga som har dragit fram siffror från något slags statistik.

I min interpellation ställde jag frågan om ministern har förtroende för att rikspolischef Dan Eliasson tar ansvar när det gäller trygghet i hela landet. Av ministrarnas svar till mig verkar det som att han har det. Det gör mig lite frågande, för i så fall har du och jag skilda uppfattningar om vad trygghet i hela landet innebär. Jag tycker att man kan förvänta sig att polisen kommer inom rimlig tid när man blir utsatt för ett brott även om man bor i Sorsele.

Anf. 21 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det räcker inte att man pratar om detta när man är i opposition, Helena Lindahl. Man måste också leverera när man regerar, annars fungerar det inte. Det går inte ihop.

Jag konstaterar att under er tid i regeringsställning prioriterade ni skattesänkningar mycket högre än polisen. 140 miljarder i skattesänkningar och 5 miljarder till polisen. Det talar sitt tydliga språk.

Bara från i år till nästa år ökar vi polisens anslag med 2 miljarder, vilket är den största ökningen under åtminstone de 20 år som jag har suttit i den här kammaren. Vi har aldrig satsat mer från ett år till ett annat på polisorganisationen än vad vi gör nu.

Man måste se till att inte bara prata i oppositionen utan också agera när man är i regering. Det gör vi nu. Det är därför vi bygger ut polisutbildningen. Vi fördubblar antalet som går på utbildningarna. Vi ser till att ge ett särskilt uppdrag till Polismyndigheten att förbättra arbetsvillkoren så att vi kan behålla dem som finns i organisationen. Vi återrekryterar dessutom poliser som har lämnat organisationen och kanske sökt sig till privata arbetsgivare. Det är så man måste jobba. Men för att kunna genomföra det måste man också vara beredd att sätta av pengar.

Det här gäller i hela landet. Oavsett var man bor ska man kunna känna den trygghet som det innebär att ha en stark polisorganisation i ryggen. Men om man under många år inte har klarat av att utbilda tillräckligt många är det klart att man får ett bekymmer. Det är precis det som vi nu är på väg att vända.

När det slutligen gäller frågan om rikspolischefen ska jag säga att det här också är något slags borgerlig retorik. Ni har så väldigt lätt att fastna i personfrågor och angripa tjänstemän. Det finns andra generaldirektörer som ni också har gett er på.

Jag skulle vilja be er att fundera lite över vad vi ska ha för typ av retorik när det gäller det här. Vi socialdemokrater brukar aldrig angripa generaldirektörer när ni regerar, och jag tycker att ni bör ha ungefär samma hållning.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 22 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Erik Ottoson har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att ett falsklarm med VMA, Viktigt meddelande till allmänheten, aldrig mer ska kunna gå ut, vilka åtgärder jag avser att vidta för att säkerställa funktionen i anläggningen för VMA, vilka åtgärder jag avser att vidta för att viktiga hemsidor och telefonväxlar hos statliga myndigheter ska klara pressen i ett krisläge av såväl större som mindre art och vilka åtgärder jag avser att vidta för att säkerställa att information går ut på ett snabbt och effektivt sätt till allmänheten när tekniska fel likt det som uppstod den 9 juli 2017 inträffar.

Systemet för Viktigt meddelande till allmänheten, VMA, är en grundläggande förutsättning för att kunna varna, informera och skydda allmänheten vid olyckor och allvarliga händelser både i fredstid och under höjd beredskap. Allmänheten måste alltid kunna lita på och ha stort förtroende för systemet. Jag och regeringen ser därför med stort allvar på det felaktiga VMA-larmet i Stockholm den 9 juli 2017.

Med anledning av det inträffade har regeringen den 13 juli 2017 gett Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, i uppdrag att redovisa och utvärdera omständigheterna kring det felaktiga VMA-larmet. Myndigheten ska föreslå åtgärder för att säkerställa en hög funktionalitet och säkerhet i VMA-systemet. Vidare ska MSB redovisa och utvärdera informationsgivningen till allmänheten om det felaktiga VMA-larmet. Myndigheten ska utifrån resultatet av utvärderingen föreslå åtgärder för att allmänheten med hög kvalitet och säkerhet ska kunna varnas och informeras genom de befintliga kanalerna för informationsgivning till allmänheten i samband med att ett VMA-larm skickas ut. MSB ska redovisa sitt uppdrag senast den 15 december 2017.

Jag följer noga utvecklingen på området och avser att återkomma närmare i frågan när MSB har redovisat sitt uppdrag till regeringen.

Anf. 23 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Tack, justitie- och inrikesministern, för svaret! Jag tror att vi var många som ställde oss frågande inför när larmet ljöd över Stockholm och undrade vad det var som hände. Vi var nog många som stängde fönster och ventilation och inväntade information, och så kom den inte. Faran-över-larmet kom inte heller.

Det har visat sig att det i andra delar av landet också sker märkliga saker med just det här systemet. Larmet har ljudit helt i sin ordning på en plats, men när faran-över-larmet ska ljuda går det inte att få det att ljuda bara på den platsen utan det ljuder även över andra, intilliggande områden.

Det finns otaliga saker som gör att man börjar fundera över hur modernt det här larmet egentligen är och om det kanske finns skäl för någon form av uppgradering. Men det är såklart inte ställt bortom rimligt tvivel ännu.

Det ska bli intressant att höra vad MSB kommer att återrapportera till ministern i frågan. Det blir avgörande för hur man eventuellt kan gå vidare och utveckla detta.

Jag vill ställa några följdfrågor till ministern. Det gäller hur man ska säkra robustheten och driften av viktiga hemsidor och telefonväxlar. Jag frågade om det i min interpellation också.

Det gick helt enkelt inte att komma in på flera hemsidor som kan kännas naturliga att gå in på i ett sådant läge för att söka information. Belastningen blev för stor. Man har inte kapacitet att hantera den mängd trafik som kommer i ett sådant läge. Likadant var det med flera telefonväxlar.

Information hade svårt att nå ut också till vanliga nyhetskanaler, som Sveriges Radio och SVT. Sveriges Radio har dessutom en roll i systemet kring VMA. Man ska vara en informationskanal, men hade svårt att få korrekt information när det inträffade.

Jag vill gärna höra ministerns syn och reflektioner på detta. Man får väl ändå säga att det är särdeles otillfredsställande att andra delar av VMA-systemet har svårt att få reda på vad som pågår när larmet går ut. Sveriges Radio visste inte hur de skulle informera allmänheten, om det var ett falsklarm eller inte.

Anf. 24 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är oerhört viktigt att vi kan lita på larmet Viktigt meddelande till allmänheten, VMA. Grundproblemet är att vi inte kunde det den 9 juli. Det begicks flera fel, som Erik Ottoson har pekat på. Ett helt uppenbart fel var att det som var menat som ett tyst test – som det handlade om – gick ut skarpt. Det var ett av misstaget.

Ett annat fel var att det sedan aldrig kom någon faran-över-signal. Ett tredje fel som jag vill lägga till, och som jag tror att Erik Ottoson var inne på, var att det tog tio minuter innan Sveriges Radio P4 fick veta att larmet var falskt. Sveriges Radio P4 är den kanal som ska informera allmänheten om vad som hänt. Det grundläggande är att om man hör VMA utomhus ska man söka sig till de informationskanalerna. Tio minuter är en alldeles för lång tidsperiod.

Vi ser allvarligt på det som inträffade. Just därför agerade regeringen väldigt snabbt. Den 9 juli begicks misstaget, och redan den 13 juli gav vi MSB det här uppdraget. De ska som sagt rapportera till mig den 15 december.

Uppdraget är ganska brett. MSB ska tillsammans med aktörerna, framför allt SOS Alarm men också kommuner i det här fallet, undersöka vad som gick fel, varför det inte gick ut någon faran-över-signal, varför det tog tio minuter innan P4 fick veta och hur man kan förebygga det. I uppdraget ingår också att se över informationsgivningen till allmänheten.

De problem som Erik Ottoson pekar på, till exempel när det gäller hemsidor som belastas så hårt att det inte längre går att komma in på dem, måste också tas med i den analysen för att se vad som kan göras för att förstärka de systemen.

Sammantaget ser regeringen som sagt allvarligt på detta. Därför agerade vi snabbt och gav MSB uppdraget.

Vi får följa det här. Resultatet kommer den 15 december. Då informerar jag gärna Erik Ottoson och har en dialog med riksdagen om hur vi kan gå vidare för att förebygga och minska riskerna för att hamna i samma situation igen.

Anf. 25 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Det är tillfredsställande att regeringen har agerat snabbt med uppdraget till MSB. Morgan Johansson kan räkna med en skriftlig fråga från undertecknad någon gång runt den 16 december. Vi får se om han hinner svara på den före jul. Det är väl möjligt att svaret kommer efter nyår.

Jag tror att många upplevde allvaret i detta. Det skapar oro och rädsla och som sagt misstro i fråga om man kan lita på larmet eller inte. Nu har det skett vid ett tillfälle. Därför är det viktigt att ministern skickar de politiska signalerna, som han nu gör, om att detta inte ska hända igen, att det är oacceptabelt och att man ska vidta de åtgärder som krävs.

Vissa av sakerna man skulle behöva göra är ganska lättanalyserade, till exempel vad gäller kapaciteten på hemsidor. Det gäller de berörda myndigheterna och informationskanalerna. Vi behöver kanske inte ens invänta resultatet från MSB:s utredning för att tala om för dem att de har för låg kapacitet i krislägen. Den slutsatsen tror jag att man kan dra relativt fort. Jag föreställer mig också att en och annan myndighet redan har dragit den slutsatsen.

Det här återspeglar kanske en flera decennier lång syn på arbetet med svenskt civilförsvar och krisberedskap. Vi har trott att det är lite tryggare och säkrare och att allt är lite bättre än det kanske egentligen har varit. De senaste åren har vi börjat öppna ögonen för vad som behöver göras, och det är i allt väsentligt bra.

Jag vill fråga ministern om man inom ramen för annan krisberedskapsverksamhet redan nu har börjat dra slutsatser av framför allt överbelastningsfrågan. Det gäller inte bara när det går ut ett VMA. Det kan vara även i andra situationer när folk söker information.

Vi hade ett andra terrordåd på Drottninggatan för inte alltför länge sedan. Då var informationskanalerna också hårt belastade. Det finns en rad andra situationer som skulle kunna inträffa, då det kanske till och med är på riktigt, och folk behöver söka information men upplever att de inte får den.

Jag upplevde att informationen genom medierna och från polisen under terrordådet var god nog, om än inte väldigt bra. En massa felaktig information snurrade också runt i olika sammanhang, till exempel om skottlossning på fel ställen. Även där tror jag att just den här formen av information spelar en viktig roll.

När det gäller information tror jag att man behöver ta ett större grepp vad gäller just kapacitetsfrågan, så att man ser till att de riktiga informationskanalerna alltid finns tillgängliga. De oriktiga informationskanalerna, ryktesspridning på sociala medier och ryktesspridning genom medierna, ska alltid ha en faktabaserad motpart som inte klappar ihop i ett krisläge.

Anf. 26 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det finns flera pusselbitar och delar här. Det är problematiken med VMA den 9 juli när det gick ut ett felaktigt meddelande. Det har sitt särskilda spår. MSB tittar på det specifikt, för att se vad som gick fel och hur det kan förebyggas. De kommer som sagt tillbaka till mig den 15 december, och jag svarar gärna på en skriftlig fråga efter det. Det är en del av det.

Prot. 2017/18:25

27 oktober

Svar på
interpellationer

Vi har också terrordådet på Drottninggatan den 7 april. I fråga om det har vi också gett en särskild utredare i uppdrag att titta på vad som hände och utvärdera insatsen, hur man agerade. Den allmänna bilden jag har är trots allt att vi hade en sådan beredskap att när det hände i Sverige agerade myndigheterna väldigt snabbt, framför allt polis och sjukvård. De var snabbt på plats, kunde gripa gärningsmannen och ta hand om de skadade på ett bra sätt. Sjukvården i Stockholms län gick snabbt upp i den beredskap som behövs i sådana situationer.

Kollektivtrafiken agerade också, för att förhindra gärningsmannens flykt och andra eventuella dåd. Vi visste ju inte vid det tillfället om det var en enskild händelse eller om det skulle bli fler attacker på andra platser i staden.

Men den allmänna bilden är att det fungerar förhållandevis bra. Men ingenting fungerar så bra att det inte kan bli bättre. Om två veckor tar jag emot en utvärderingsanalys av den utredare som har tittat på detta.

Sedan har vi hela den stora frågan om det civila försvaret. Efter den andra stora försvarsuppgörelsen tidigare i höst gör vi nu en stor insats. Under tre år – 2018, 2019 och 2020 – går vi in med sammanlagt 1,3 miljarder kronor. Det blir alltså 430 miljoner om året för att lyfta beredskapen hos det civila försvaret.

Det är första gången på åtminstone 15 år som vi har det perspektivet. Detta har legat för fäfat under många år. Om det militära försvaret handlar om att slå tillbaka en angripare, handlar det civila försvaret om att skydda civilbefolkningen och understödja det militära försvaret.

I försvarsbeslutet 2015 om det civila försvaret beslutades att man skulle återupprätta det, men det kom aldrig några pengar. De pengarna kommer nu från och med nästa år. Det är otroligt spännande och roligt att få vara med om att bygga upp den beredskapen igen.

En del av de 430 miljoner kronorna handlar bland annat om att stärka informationssäkerheten och hela it-frågan. Det har gått ut ett antal uppdrag till olika myndigheter.

En av aktörerna här är SOS Alarm som ju har en viktig funktion för oss när det gäller både telefonnumret 112 och generellt. Vi förstärker SOS Alarm med 111 miljoner kronor från och med nästa år. I och med det tillskottet har vi ökat statens andel med 50 procent för nästa år. De pengarna behövs för att förbättra också SOS Alarm.

Anf. 27 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Tack, statsrådet, för det informativa svaret! Jag tycker att det är bra att vi kan ha en samsyn i de här frågorna och att vi kan träffa överenskommelser som leder oss rätt. Precis som ministern säger har man under många år haft en annan syn på detta. Det är bra att vi nu har en samsyn om hur vi ska framåt.

När man pratar om civilförsvar är det viktigt för sinnebilden att förstå att det inte handlar om den gamla tidens civilförsvar, utan det handlar om något mer modernt. Det handlar inte om betongbunkrar som man nuförtiden inte ens vet var de ligger. Man kan springa på dem när man ska bygga annat. Man hittade bland annat en igenfylld betongbunker när man skulle bygga ut tvärbanan genom Sundbyberg; den var det ingen som visste fanns. Det finns massor av sådant som ligger kvar, men som inte ska återupplivas. Både jag och ministern är inne på att det finns mycket viktigare

saker att göra, till exempel informationsinsatser. Nu finns det en helt annan sorts hotbild med terrordåd och olyckor som kan inträffa. Det gör att åtgärderna blir annorlunda.

Det känns bra att vi nu kommer vidare i detta. Jag ser fram emot att få ta del av slutsatserna från utvärderingen om terrordådet på Drottninggatan och från rapporten om falsklarmet den 9 juli.

Men detta tackar jag för debatten!

Anf. 28 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag tror inte att det finns några stora partipolitiska meningsskiljaktigheter i detta. Vi vill alla ha system som är robusta när det verkligen behövs och som inte går fel.

Som sagt, den 15 december får jag rapporten från MSB när det gäller VMA, den felaktiga signalen den 9 juli. Om ett par veckor får jag utvärderingen av den 7 april. Vi går vidare med de satsningar som vi kommer att göra på det civila försvaret, satsningar som backas upp av en bred majoritet i riksdagen inom ramen för försvarsuppgörelsen i höstas.

Det civila försvaret har, som jag sa, legat för fäfat under många år. Det återupprättar vi nu. Ett av de första tecknen som jag tror att medborgarna kommer att märka av det är att de till våren ska få en skrift som skickas ut till alla hushåll i Sverige. Skriften handlar om vad man ska tänka på i händelse av olika kriser eller i värsta fall höjd beredskap. Alla hushåll kommer att få den informationen.

Det känner man kanske igen från gamla tider. Under hela efterkrigstiden gick det ut en skrift i fyra eller fem upplagor med rubriken *Om kriget kommer* där det stod vad man skulle tänka på. Någon liknande detta, men i mer moderniserad form, kommer MSB att skicka ut till alla hushåll under våren. Det måste vara en trycksak, för man måste också ta höjd för att våra it-system kan bli utslagna.

Vi kommer att göra mycket inom ramen för det civila försvaret och för höjningen av beredskapen under de kommande åren. Vi har också rejält med pengar avsatta för detta ändamål.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2017/18:29 om jägar-id som giltig märkning av åtelkameror och fällor

Anf. 29 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Erik Ottoson har frågat mig vad jag avser att vidta för åtgärder för att jägar-id ska anses vara en fullgod identitetsmärkning på viltkameror eller åtelkameror och fällor. Interpellationen ställs bland annat mot bakgrund av det upplysningskrav som föreslås i betänkandet *En ny kamerabevakningslag* samt det krav som gäller enligt Naturvårdsverkets föreskrifter att fångstredskap som används måste vara märkta med användarens namn, adress och telefonnummer.

Inom Justitiedepartementet arbetar vi för närvarande med att ta fram en lagrådsremiss med anledning av förslagen i betänkandet *En ny kamera-*

Prot. 2017/18:25
27 oktober

Svar på
interpellationer

bevakningslag. Utredningens förslag innebär bland annat att tillståndskravet för privaträttsliga subjekts användning av åtelkameror tas bort. Under remissbehandlingen har det kommit in synpunkter från bland annat Svenska Jägareförbundet på utredningens förslag att upplysningsplikten vid kamerabevakning ska omfatta namn på den som är ansvarig för kamerabevakningen. Svenska Jägareförbundet anför att jägar-id enligt Naturvårdsverkets jaktkortsregister borde kunna ersätta namn som identifikation vid upplysning om kameraövervakning. Dessa synpunkter kommer att analyseras noggrant under arbetet med lagrådsremissen.

När det gäller frågan om märkning av fångstredskap ligger detta inom Naturvårdsverkets ansvarsområde. Det ankommer därför inte på regeringen att bedöma vilka krav som ställs på sådana redskap.

Anf. 30 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret!

Jag förstår att det pågår en process, och jag ser mycket fram emot resultatet av den processen.

Interpellationen är ställd mot bakgrund av den växande mängd hot om våld och andra konsekvenser som många jägare i dag upplever när de utövar sin verksamhet. Det gör ju att det kan finnas ett motstånd – själsligt och annat – mot att sätta ut sin identifikation i direkt avläsbart skick i skogen där man inte vet vem som blir arg och upprörd över att det bedrivs jakt.

Vi har en bred samsyn i Sveriges riksdag i dag om att jakt är en viktig del av naturvården och viltvården. De ska bedrivas på ett ansvarsfullt sätt. Det finns regler för hur detta ska ske, men ändå kan det många gånger uppstå en situation där det finns personer som har en annan uppfattning. Ibland kan det uppstå hotfulla situationer.

Det finns till exempel sammanhang där eftersöksjägare, som gör en stor insats för att minska djurs onödiga lidande, får däckens sönderskurna eller bilar sönderslagna. De kan få hotelser och annat i brevlådan eller direkt mellan fyra ögon. Det är mycket olyckligt.

Min interpellation syftar till att markera vikten av detta och ställa frågan om man kan uppnå behovet av att identifiera någon som inom den nya lagen kameraövervakar för att kartlägga och identifiera vilt – detta för att kunna bedriva en mer kvalitativ viltvård samtidigt som risken för hot mot den enskilde skulle kunna minska, åtminstone till en del.

Samma form av identifieringskrav finns ju, precis som ministern nämner, när det gäller fångstredskap och där uppstår samma problematik. Vid fångstredskap rör det sig främst om fångst av predatorer för att på det viset gynna faunan eller om fångst av invasiva arter som man har ett ekologiskt intresse av att hålla i schack.

Jag förstår det som ministern säger, att det här ligger inom Naturvårdsverkets ansvarsområde. Regeringen skriver med jämna mellanrum regleringsbrev till Naturvårdsverket. Regeringen har alltså bemyndigat Naturvårdsverket att göra just detta. Det finns trots allt ett visst politiskt svängrum när det gäller den här formen av frågor.

Jag tror att många upplever att märkning av kameror i terräng och märkning av fällor i terräng är jämförbart. Det var också därför jag valde att lyfta in detta i interpellationen. Men jag förstår samtidigt formalian bakom ministerns svar.

Förhoppningsvis kan man ändå skicka någon form av signal till Naturvårdsverket genom regleringsbrev eller annat att frågan om hot och våld mot jägare är viktig. Man kanske inte väljer just denna variant för att underlätta situationen, men jag tror att det finns en outnyttjad potential vad gäller predatorkontroll och kontroll av invasiva arter. Det tycks dock hämmas av att man måste skylta med namn, telefonnummer och adress på fångstredskapet för att kunna använda det och göra det inom lagens alla ramar.

Jag ser fram emot att få höra ministrarnas tankar på detta område.

Anf. 31 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Först och främst konstaterar jag att det faktum att vi nu kan ta bort tillståndskravet för åtelkamerorna är en mycket stor framgång. Jägarna har länge velat använda sig av kameror på detta sätt. Vi kommer att leverera detta.

Det här är faktiskt en fråga som vi socialdemokrater drev i opposition under den tid då jag var utskottsordförande i justitieutskottet. När vi sedan kom i regeringsställning och skulle göra en översyn av kameraövervakningslagen för att bland annat utöka möjligheterna att kameraövervaka särskilt brottsutsatta platser och en del andra saker så vi att vi borde ta med även denna fråga i utredningen så att den får en lösning. Nu ser allt ut att kunna lösas vad gäller detta, och jag vet att detta välkomnas av jägarna.

Hot och våld mot jägare är naturligtvis oacceptabelt, och det måste självklart bekämpas. Detta är i första hand en polisfråga. Man får se till att anmäla det, och sedan får polisen gripa de gärningsmän som finns.

Det problem som Erik Ottoson lyfter upp handlar om hur man ska märka de kameror som finns ute i skogen. Ett bekymmer är att vi inte fullt ut själva råder över detta. I botten finns EU:s dataskyddsförordning, som kommer att träda i kraft den 25 maj. Den gäller likt alla EU-förordningar direkt som svensk lag. I denna förordning är det tydligt att det måste finnas en uppgift på kameran om vem som är ansvarig för den och för övervakningen. Detta gäller som sagt alla kameror som sitter uppe och inte bara dem vi talar om nu.

Skulle det i så fall räcka med ett jägar-id? Det skulle det göra för myndigheternas vidkommande så att de kan se vem som är ansvarig för övervakningen. Problemet är att dataskyddsförordningen inte bara tar hänsyn till att myndigheterna måste veta detta. Syftet med förordningen är att allmänheten ska kunna veta vem som övervakar om man har hamnat på en bild från någon av dessa kameror. Allmänheten måste alltså veta det.

Jägar-id:n är för övrigt sekretessbelagda. Det finns ingen automatisk tillgång från allmänhetens sida till dessa id:n och vem som står bakom varje identitet. Detta gör att det är svårt att hävda att vi skulle leva upp till dataskyddsförordningen om vi gör en sådan reglering. Så ser problematiken ut.

Vi är inte färdiga i analysen ännu. De förslag som läggs fram i utredningen är ganska detaljerade när det gäller exakt vad som ska framgå. Vi tittar fortfarande på om det behöver vara så detaljerat, men det får vi återkomma till när vi presenterar lagrådsremissen om ett par månader.

Det viktiga är att man ser vem som står bakom kameran, alltså vem som har ansvar för den. Det är oftast en privatperson, men det kan också

vara en organisation som står bakom den. Oavsett hur det är ska det redovisas. Vi återkommer som sagt om hur detta ska regleras i detalj. Problemfrågan är dock att vi är bundna av dataskyddsförordningen.

Vad gäller Naturvårdsverket och fällorna finns regleringen hos Naturvårdsverket. Dessutom ligger detta inte under mitt departement utan ett annat departement.

Anf. 32 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Tack för fyllnadssvaret! Jag håller helt och hållet med om att det är dataskyddsförordningen som finns som grund här. Den gör att hur vi än vänder och vrider på detta kommer någon form av förändring att ha skett som uppnår det som vi nu talar om.

Vi tog upp jägar-id:n. Poängen är att allmänheten ska kunna veta vem som övervakar vid varje givet tillfälle om man söker efter detta. Jag är inte helt säker på om uppgiften om att jägar-id:n är sekretessbelagda stämmer. Jag var av uppfattningen att man kan höra av sig till Naturvårdsverket för att utröna vem som har ett visst jägar-id, även om hela registret inte är tillgängliggjort i form av öppna data. Man kan möjligen kontrollera vad som egentligen stämmer.

Jag var av en annan uppfattning än ministern, och det går säkert att utröna vad som stämmer. Jag har åtminstone själv genom Naturvårdsverkets hemsida kunnat ta reda på en god väns jägar-id vid ett tillfälle för inte alltför länge sedan. På något sätt går det alltså ändå att komma åt. Jag vet dock inte om det går åt det andra hållet, alltså om man har ett jägar-id och vill få reda på vem som har detta. Det kan finnas olika dimensioner av det hela.

Hur man än vänder och vrider på det här skulle en variant kunna vara att man möjliggör för att ett jägar-id kan användas på Naturvårdsverkets hemsida eller genom att man på annat sätt kontaktar Naturvårdsverket för att få reda på vem som har det. Jag kan inte riktigt förstå varför det skulle vara en mer sekretessbelagd uppgift än vad andra personuppgifter är.

Vad jag är ute efter är att man som civilperson åtminstone ska behöva göra någon form av ansträngning för att kunna ta reda på vem som har satt upp en viss kamera. Ansträngningen får inte vara för stor, men om det åtminstone finns en liten barriär minskar risken något för hot om våld och förföljelse gentemot enskild. Detta är grundintentionen.

Anf. 33 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Som jag sa är vi mitt i en beredning. Vi har nyss tagit in remissinstansernas synpunkter och håller på att gå igenom dem. Vi får se hur vi ska landa i slutskedet. Jag uppskattar det inspel som Erik Ottoson gör här, och jag ska göra vad jag kan för att vi även ska kunna lösa denna fråga. Alldeles enkel är den som sagt inte. Vi måste leva upp till att allmänheten har en möjlighet att kunna få veta vem som har fotograferat om man hamnar på bild någonstans. Detta är själva poängen.

Vi bereder detta vidare, och vi ska försöka göra så mycket vi kan i denna del och inom ramen för dataskyddsförordningen. Vi återkommer till riksdagen med en ny lagstiftning, och jag tror att vi kommer att kunna leverera den redan i början av nästa år.

Anf. 34 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Jag kan inte mer än att tacka för debatten. Vi har nog uttömt ämnet.

Prot. 2017/18:25
27 oktober

Anf. 35 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Inte heller jag har något att tillägga.

Svar på
interpellationer

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 10 Svar på interpellation 2017/18:28 om öppna data i stat, landsting och kommuner

Anf. 36 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Erik Ottoson har frågat mig om jag avser att uppdra åt den nyinrättade myndigheten för digitalisering att även stötta kommuner och landsting i deras arbete med öppna data.

Regeringen arbetar tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting för en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet. Jag delar därför Ottosons åsikt att det även är viktigt att kommuner och landsting deltar i arbetet med att tillgängliggöra och använda öppna data. I svaret på Erik Ottosons förra interpellation om öppna data gav jag exempel på vad regeringen nyligen gjort för att driva på utvecklingen av öppna data. Sedan dess har regeringen i budgetpropositionen presenterat en satsning på bland annat öppna data som omfattar 20 miljoner kronor per år i tre års tid. Dessutom vill regeringen inrätta en ny myndighet med uppgift att utveckla, samordna och stödja digitaliseringen av den offentliga sektorn.

Förslaget om en ny myndighet presenterades av Utredningen om effektiv styrning av nationella digitala tjänster i en samverkande förvaltning. Förslaget innebär att ansvaret för digitaliseringen i den offentliga sektorn, det vill säga inklusive kommunsektorn, ska samlas till en myndighet. Enligt utredaren fanns det mycket som talade för att uppdraget att främja tillgängliggörandet av offentliga data, det vill säga det som inkluderar öppna data, hör samman med det övergripande uppdraget för myndigheten. Förslaget från utredningen bereds för närvarande inom Regeringskansliet, närmast genom beredning av ett kommittédirektiv för den organisationskommitté som ska bilda myndigheten.

Anf. 37 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Frågan om öppna data har vi diskuterat många gånger. Det är ett kärt återseende. Den här gången var frågan inriktad på kommunsektorn, som både jag och statsrådet har identifierat som en svår sektor att göra det här samfällt inom. Jag har några följdfrågor utifrån ministrarnas svar.

På vilket sätt arbetar man tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting? Det anges i svaret att man gör det, men hur ser arbetet ut?

Kärnan i frågeställningen besvaras egentligen inte heller. Kommer den nya myndigheten att ha ett uppdrag som relaterar till kommunernas arbete med frågan om öppna data?

Jag förstår absolut att man nu är i beredningsskedet, men jag tänker mig att det finns en ambition bakom bildandet av myndigheten. Det är i grunden en fråga om befogenheterna för en sådan här myndighet, och detta måste utrönas ganska tidigt i processen, föreställer jag mig. Hur mycket ska man arbeta gentemot å ena sidan statliga myndigheter, å andra sidan den kommunala delen av Myndighetssverige och det offentliga Sverige? Det är egentligen pudelns kärna, som jag vill komma till, eftersom tillgängliggörande av den här formen av information är så avgörande för framgången i projektet. Det handlar ju om att information ska kunna avläsas snabbt på samma sätt oavsett varifrån den kommer och bilda stora informationsmängder som man kan se mönster i och som det kan skapas värden av. Då kan man också göra värdefulla analyser av den offentliga verksamheten för att främja effektivitet och utveckling. Till syvende och sist handlar det om att använda varje skattekrona på bästa sätt.

Här tror jag att det finns mycket att hämta just inom kommunsektorn. En stor andel av vår välfärd bedrivs ju inom ramen för kommuner och landsting, och det sker ett arbete inom många kommuner. Men jag upplever inte att SKL har identifierat just öppna data som ett prioriterat område, även om de arbetar mycket med digitalisering.

Därför tänker jag mig att det trots detta kanske är så att den här myndigheten kan spela en viktig roll. Jag har haft viss dialog med företrädare för SKL som sätter bilden att man inte har resurserna att ta tag i den stora frågan att skapa standarder, men att man möjligen skulle kunna klara av att vidimera standarder som skapas av någon annan. Jag tror att det är nog så viktigt att kommunens eget förbund har den rollen, medan standarder kanske kan skapas eller på något sätt initieras av den här myndigheten, om man nu väljer att använda den på det viset. Många av datamängderna är inte enbart kommunala eller enbart statliga utan rör sig så att säga över gränsen, och då kan jag tänka mig att det finns ett mervärde i att standarder åtminstone initieras på statlig nivå.

Anf. 38 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Jag tackar Erik Ottoson för inlägget och för engagemanget i frågan. Vi behöver fortsätta att intensifiera arbetet med öppna data. På grund av avsaknad av styrning och samordning samt uteblivna satsningar under de senaste 10–15 åren har vi halkat efter ordentligt i det här avseendet. I internationella jämförelser är vi näst sämst i OECD på öppna data. Det är riktigt sorgligt att det är så i ett land där det finns så mycket data och en sådan tradition av att jobba med öppenhet och transparens. Det borde vara mycket tydligare fokus på effektiviseringar och höjda produktivitetsambitioner i offentliga verksamheter. Vi har förutsättningar för samverkan med den privata sektorn för att med offentliga data som utgångspunkt tillsammans utveckla nya produkter och tjänster som gör livet enklare för människor och företagare.

Mycket måste göras. En del åtgärder har nu vidtagits i samband med budgetpropositionen. Den här myndigheten kommer på plats under nästa år. Det är jätteviktigt att vi har samordning och styrning. Detta kräver standardisering, som Erik Ottoson är inne på, men hittills har det inte funnits en aktör med det samhälleliga ansvaret. Ja, vi kommer att jobba med den frågan. Exakt hur vi ”skär” frågan om öppna data får vi återkomma till när vi fattar beslut om organisationskommittén, men vi har fått en del resurser

för att på nationell nivå bedriva projekt som rör öppna data. Jag kommer att återkomma med den informationen när vi redovisar organisationskommitténs direktiv.

Den utmaning vi har framför oss när det gäller samverkan med kommunsektorn är att vi har överenskommelser med SKL på ett övergripande plan, medan den här fasen i arbetet måste bli mer operativ. Som Erik Ottosson säger handlar det om att utveckla standarder för öppna data. Det handlar om gemensamma digitala tjänster, om vi går utanför området öppna data. Det handlar om att bygga upp en nationell digital infrastruktur som också används av den kommunala sektorn. Det handlar inte om att komma fram med några vackra visioner och dokument, utan det krävs ett operativt arbete mellan staten och kommunsektorn. Vad gäller staten skapar vi nu plattformen för det i och med myndigheten. Men myndigheten kommer att behöva jobba operativt tillsammans med landets landsting och kommuner. Exakt hur den plattformen bör se ut får vi återkomma till. Det är något som vi får vara med och utveckla under nästa år och kommande år, men det kommer som sagt inte att räcka med några ambitionsöverenskommelser med SKL, utan vi måste nu gå in i den mer operativa fasen.

En av få bra saker med att vi inte har varit världsledande på det här området utan har halkat efter är att vi kan ta del av erfarenheterna från andra länder. Vi vet hur danskarna har jobbat, hur den estniska regeringen har jobbat, hur holländarna har jobbat och hur norrmännen nu jobbar. Vi har gett OECD i uppdrag att utvärdera Sveriges arbete med öppna data. Norge har precis fått ett underlag från OECD om arbetet med öppna data och den digitala infrastrukturen. Vi tittar på de erfarenheterna och rekommendationerna när vi går in i den operativa fasen under 2018.

Myndigheten ska jobba med kommunerna. Det är otroligt viktigt. Det här är en myndighet för digitalisering av den offentliga sektorn, inte av den statliga sektorn. Vi ser den offentliga sektorn som en koncern när det gäller digitaliseringsarbetet, och det kommer att vara ett mycket tydligt fokus för vår del.

Anf. 39 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Det är glädjande att det kommer ett tydligt besked från statsrådet att detta ska gälla hela den offentliga sektorn och att det kommer att bedrivas ett tydligt operativt arbete tillsammans med kommuner och landsting. Jag tror att det är precis det som behövs. Vi har diskuterat frågan i lite olika vändor, ibland i termer av någon form av CEO, någon form av samordningsfunktion på departementet, en "överste öppnadatachef" eller någonting sådant.

Jag tror att det här möjligen är ett viktigt steg i rätt riktning. När man talar med företrädare för Kommunsverige är den återkommande synpunkten: Vi kan absolut tillgängliggöra mycket, men hur, var, när och på vilket sätt? Man känner sig alltså lite vilsen. It-kompetens är ju en tydlig bristvara i Sverige och i världen överlag, och efterfrågan är oerhört stor. Det är inte alltid kommunsektorn kan konkurrera som arbetsgivare om de absolut skarpaste it-teknikerna, framför allt inte om man ska uppfinna hjulet gång efter gång i 290 kommuner. Det är oerhört bra att detta nu börjar komma till stånd, för jag tror att just den formen av hjälp behövs.

Prot. 2017/18:25
27 oktober

Svar på
interpellationer

Vi har också talat om upphandlingar av gemensamma system och saker som kan göras gemensamt. Det kanske mer är SKL:s uppgift än en digitaliseringsmyndighets. Det är också en uppgift som SKL tar på allvar och arbetar med. Det är där de lägger sitt huvudfokus. Då är det bra att man har en tydlig arbetsfördelning mellan de olika aktörer som opererar på nationell nivå om än i olika sektorer.

Med det kan jag bara tacka så hemskt mycket för svaret. Jag ser mycket fram emot kommittédirektivet och att se hur det kan utvecklas och ser framför allt mycket fram mot resultatet av arbetet.

Anf. 40 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Jag vill verkligen tacka Erik Ottoson för engagemanget. Vi behöver det engagemanget. Jag vill uppmana Erik Ottoson att fortsätta att granska regeringens arbete. Vi behöver också press på oss från riksdagens sida.

Sedan dessa frågor flyttade till Finansdepartementet förra året har vi gjort allt för att accelerera arbetet och takten i digitaliseringsprocessen. Vi har en lång resa framför oss. Våra jämförbara länder ligger nu före oss. Det får inte vara så.

Vi får helt enkelt säkerställa att de steg som tas under 2018 blir hävstång för mer radikala förändringar av hur vi arbetar med digitalisering i den offentliga sektorn. Vi har enorma utmaningar framför oss i den offentliga sektorn. Digitalisering är ett av de verktyg som måste användas för att effektivisera så att resurserna räcker till.

Det är långt ifrån tillfredsställande hur det görs i dagens situation. Saker och ting måste förändras. Vi behöver också press på oss från riksdagens sida.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 11 Svar på interpellation 2017/18:36 om förtroendeuppdrag i Norden

Anf. 41 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Rikard Larsson har frågat kultur- och demokratiministern vilka åtgärder hon kommer att vidta för att lösa det gränshinder som finns så att gränspendlare har rätt till tjänstledighet för politiska uppdrag.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Jag tolkar frågan så att det främst handlar om tjänstledighet för politiker på lokal och regional nivå och kommer därför att fokusera på detta.

Behovet av en lagändring som ger förtroendevalda rätt till tjänstledighet även om de arbetar i ett annat land påtalades redan 2009 av dåvarande Öresundskommittén i en skrivelse till svenska respektive danska regeringen. En kartläggning av behovet gjordes av Kommittén för förstärkning av den kommunala demokratins funktionssätt i betänkandet *Vital kommunal demokrati* (SOU 2012:30). Kommittén gjorde bedömningen att det fanns behov av att införa regler för tjänstledighet för förtroendevalda som

arbetar i ett annat land trots att antalet berörda i dagsläget är litet. Kommittén ansåg därför att möjligheten att införa en ömsesidig rätt till ledighet för förtroendevalda, primärt mellan de nordiska länderna, borde utredas vidare.

En gemensam deklaration om att underlätta förtroendevaldas tjänstledighet i Norden undertecknades sedermera på kommunministermötet 2014. Ett utkast till bilateralt avtal om ömsesidigt erkännande av tjänstledighetsreglerna för politiska uppdrag i Sverige och Danmark på lokal och regional nivå inkom 2016 från Danmark. Frågan bereds nu vidare inom Regeringskansliet.

Frågan är sedan 2014 upptagen i Nordiska ministerrådets gränshinderdatabas. Detta gränshinder är ett av Sveriges så kallade prioriterade gränshinder i Gränshinderrådet. Det är förstås viktigt att människor inte avstår från att engagera sig politiskt på grund av hinder av detta slag.

Anf. 42 RIKARD LARSSON (S):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret!

Jag ska ge en liten bakgrund till frågan. Det är egentligen inte främst riktat till statsrådet, eftersom statsrådet kan det utantill, utan till dem som eventuellt lyssnar på debatten.

Oftast när man frågar människor om de känner till politiker så förknipar det med politiker som statsrådet eller kanske till och med jag själv, det vill säga heltidsanställda politiker. Det kan vara kommunalråd, regionråd eller landstingsråd. Men så ser egentligen inte det politiska Sverige ut. Det politiska Sverige har många politiker, flera tiotusentals, som på sin fritid sysslar med politik. De har ett annat arbete i grunden.

Dessa personer ska kunna utföra sina uppdrag, sitta med och besluta om resurserna till skolan eller sjukvården, hur trafiken ska fungera i städerna, hur gatumiljön ska se ut och hur vi ska bygga våra bostäder. Det är jätteviktiga uppdrag vi ofta sätter ramarna för här i riksdagen. För att de ska kunna utföra de uppdragen behövs det en rätt att vara tjänstledig från sitt arbete för att kunna göra det.

Detta har vi inskrivet i lag. Det är jättebra. Men för en grupp människor som ständigt växer gäller inte detta. Det gäller de som pendlar över en landsgräns för att komma till sitt arbete. De skiljer sig inte på något sätt från alla de andra som är fritidspolitiker. De åker till sitt jobb på morgonen, och de kommer hem på eftermiddagen.

I Öresundsregionen, som är den region som jag känner till bäst, handlar det om över 15 000 personer som dagligen på morgonen sätter sig på tåget eller i bilen, åker över till sitt jobb i Köpenhamn. På andra sidan bron någon mil bort ligger Danmarks största arbetsplats Kastrup.

De lever precis som vem som helst. De har inte flyttat till något annat land. De lever kvar i Malmö, Staffanstorps, Lund eller var de nu bor. Men de har inte rätt att ta ledigt från sitt arbete för att kunna utföra sitt politiska uppdrag.

Jag satt tidigare med i Öresundskommittén, som är en kommitté mellan Sverige och Danmark för att främja utvecklingen i Öresundsregionen. Precis som statsrådet sa tog vi upp frågan i kommittén 2009. Jag vill inte peka finger åt någon. Det är flera regeringar inblandade, det är olika politiska färger och det är två länder. Men jag kan lite grann känna att om vi nästa år förhoppningsvis löser denna fråga har det tagit tio år.

Prot. 2017/18:25
27 oktober

Svar på
interpellationer

Det har tagit tio år för att se till att de som pendlar till sitt jobb över en landsgräns, det är inte ens säkert att det är längre bort, får samma rättigheter som alla andra får att engagera sig politiskt. Jag känner mig trygg med att det är just civilministern som har frågan. Även om jag ställde frågan till en annan minister är jag tacksam för att det är civilministern som har frågan. Men det har tagit lite lång tid.

När det nu finns ett avtal blir min fråga till civilministern: Finns det några svårigheter i det avtalet? Finns det någonting som kan göra det lite besvärligt att komma fram snabbt i frågan, eller är det bara att skriva under?

Anf. 43 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Tack, Rikard Larsson, för frågan!

Den svenska demokratin bygger på det regionala och lokala engagemanget. Det är en grundförutsättning för oss att demokratin på regional och lokal nivå fungerar väl. Vi har flera hot mot det.

Vi har hot och våld mot kommunala och regionala företrädare som har lett till att bara under det senaste året har flera kommunalråd och landstingsråd valt att avsluta sitt engagemang för att de känner att det finns ett hot mot till och med ens familj. Så kan det inte få vara. Den frågan får vi återkomma till.

Det finns också rättliga och praktiska förutsättningar som måste finnas på plats för att det ska fungera. I områden där vi har gränsöverskridande pendling är den typen av hinder som Rikard Larsson pekar på ett av hindren för en välfungerande lokal och regional demokrati.

Vi kommer att prioritera det här arbetet. Frågan hanteras just nu på bland annat Finansdepartementet. Den danska regeringen har i november 2014 lagt fram ett förslag till ändring av den lagstiftning som gäller i Danmark. Den lagändringen har lett till att den danska regeringen getts möjlighet att ingå bilaterala avtal.

Sedan finns det en massa praktiska frågor som vi måste titta på. Det är klart att det kan innebära en belastning för arbetsgivare eftersom det innebär att man blir tvingad att bevilja fler förtroendevalda ledighet.

Men utgångspunkten är att de principer som ska underlätta politiskt engagemang som skyddas i vår lagstiftning i dag också ska gälla i gränsöverskridande situationer. Det kommer att vara utgångspunkten för vårt arbete. Min ingång i detta är att vi ska lösa det så fort möjlighet ges.

Anf. 44 RIKARD LARSSON (S):

Fru talman! Tack återigen för svaret! Jag tror också att det kan finnas svårigheter med att hantera frågan snabbt. Men jag tycker även att man ska försöka göra det på ett sätt så att man inte krånglar till det i onödan.

I detta fall rör det Sverige och Danmark. Det kan också röra Sverige och Norge eller Sverige och Finland, där man har en gränspendling. Både Sverige och Danmark har rättighetslagstiftning; man får ta ledigt från sitt arbete. Egentligen handlar det för arbetsgivaren inte om någonting annat än att ge samma rättigheter till den arbetstagare som man har anställt som bor i Malmö som den som bor i Køge. Det kan inte vara någon större skillnad för arbetsgivaren. Det är samma förhållande för alla dem som är anställda.

Man har sagt att detta förmodligen inte är någon jättestor fråga och inget stort problem just i dag. Jag skulle vilja säga att vi nog inte vet riktigt säkert hur stort det är. Detta kan vägas in i det beslut som ändå alltför få fattar, nämligen att engagera sig politiskt och ta ett politiskt uppdrag.

Vi vet dessutom att även för alla dem som har den lagliga rätten att ta ledigt från sitt arbete är det lite bekymmersamt att ha politiska uppdrag. Det innebär att man rätt ofta får lämna över saker till sina arbetskamrater och att man måste vara borta ett par gånger i månaden. Man har kanske en arbetsgivare som egentligen inte tycker att detta är speciellt bra. Även de som har laglig rätt kan alltså ha bekymmer med detta. Då blir det såklart ännu mer bekymmersamt för dem som inte har den lagliga rätten.

Jag delar dock helt i övrigt de bedömningar som statsrådet gör och det han pekar på när det gäller den lokala demokratin och hot mot förtroendevalda. Vi har ett behov av fler som är beredda att ta på sig kommunala uppdrag som fritidspolitiker, och inte färre.

Jag tackar ministern för svaret och ser fram emot avtalsundertecknande vad gäller förändringar av regelverk, eller vad det nu kan bli för någonting.

Anf. 45 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru talman! Jag vill tacka Rikard Larsson för inläggen och för interpellationen i denna viktiga fråga. Vi avser att fortsätta att jobba med frågan på departementet och kommer att göra allt vi kan för att så fort som möjligt lösa denna frågeställning.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 12 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 26 oktober

2017/18:64 Prioriteringar inom penningpolitiken

av Niklas Wykman (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2017/18:65 Åtgärder inför nästa lågkonjunktur

av Niklas Wykman (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2017/18:66 Svensk bnp-tillväxt

av Jörgen Andersson (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2017/18:67 Riktad satsning för polislöner

av Tomas Tobé (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:68 En gängbestämmelse

av Tomas Tobé (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:69 Väckande vårdköer

av Jenny Petersson (M)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

Prot. 2017/18:25

27 oktober

Svar på

interpellationer

2017/18:70 Konsumentskydd vid skönhetsbehandlingar
av *Lars Beckman* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)
2017/18:71 Nationellt tiggeriförbud
av *Tomas Tobé* (M)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

§ 13 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 26 oktober

2017/18:162 Ambulanshelikoptrar
av *Barbro Westerholm* (L)
till socialminister Annika Strandhäll (S)
2017/18:163 Bristen på teckenspråkstolkar
av *Robert Hannah* (L)
till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)
2017/18:164 Otydliga trafikregler för cyklister
av *Nina Lundström* (L)
till statsrådet Tomas Eneroth (S)
2017/18:165 Beredskapsjobb i de gröna näringarna
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)
2017/18:166 Ett gotländskt näringslivspaket
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)
2017/18:167 Bostäder för seniorer
av *Ann-Britt Åsebol* (M)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)
2017/18:168 Väntetiden för läkarstudenter
av *Jenny Petersson* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)
2017/18:169 Ursprungsmärkning av honung
av *Jens Holm* (V)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)
2017/18:170 Utvecklingen i Bangladesh
av *Anders Österberg* (S)
till utrikesminister Margot Wallström (S)
2017/18:171 Terrordådet i Somalia
av *Anders Österberg* (S)
till utrikesminister Margot Wallström (S)
2017/18:172 Svenska ambassadörer
av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister Margot Wallström (S)
2017/18:173 Återvändande svenska IS-terrorister
av *Lars-Arne Staxäng* (M)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:174 Regeringens ståndpunkt angående glyfosat
av *Eskil Erlandsson* (C)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

Prot. 2017/18:25
27 oktober

2017/18:175 Djurskydd
av *Elin Lundgren* (S)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2017/18:176 Global Deal
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:177 Smörbult utanför Muskö
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2017/18:178 Sverige tillsammans
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

§ 14 Anmälan om skriftligt svar på fråga

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 26 oktober

2017/18:126 Ungas rätt till utbildning
av *Anna Wallentheim* (S)
till statsrådet Isabella Lövin (MP)

§ 15 Kammaren åtskildes kl. 11.03.

Sammanträdet leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

THOMAS LARUE

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Anmälan om återtagande av plats i riksdagen.....	1
§ 2 Anmälan om subsidiaritetsprövningar	1
§ 3 Anmälan om faktapromemorior	1
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	1
§ 5 Svar på interpellation 2016/17:613 om fler utbildningsplatser och nya polishögskolor	2
Anf. 1 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	2
Anf. 2 ROGER HADDAD (L).....	3
Anf. 3 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	4
Anf. 4 ROGER HADDAD (L).....	5
Anf. 5 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	6
Anf. 6 ROGER HADDAD (L).....	7
Anf. 7 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
§ 6 Svar på interpellation 2017/18:3 om vapenpasset.....	8
Anf. 8 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
Anf. 9 BORIANA ÅBERG (M).....	8
Anf. 10 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	9
Anf. 11 BORIANA ÅBERG (M).....	10
Anf. 12 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	11
Anf. 13 BORIANA ÅBERG (M).....	12
Anf. 14 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	12
§ 7 Svar på interpellation 2017/18:19 om situationen hos polisen i Region nord.....	13
Anf. 15 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	13
Anf. 16 HELENA LINDAHL (C).....	14
Anf. 17 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	15
Anf. 18 HELENA LINDAHL (C).....	16
Anf. 19 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	16
Anf. 20 HELENA LINDAHL (C).....	17
Anf. 21 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	18
§ 8 Svar på interpellation 2017/18:27 om falsklarm med VMA i Stockholms län	19
Anf. 22 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	19
Anf. 23 ERIK OTTOSON (M)	19

Anf. 24 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20	Prot. 2017/18:25
Anf. 25 ERIK OTTOSON (M).....	21	27 oktober
Anf. 26 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	21	
Anf. 27 ERIK OTTOSON (M).....	22	
Anf. 28 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	23	
§ 9 Svar på interpellation 2017/18:29 om jägar-id som giltig märkning av åtelkameror och fällor	23	
Anf. 29 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	23	
Anf. 30 ERIK OTTOSON (M).....	24	
Anf. 31 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	25	
Anf. 32 ERIK OTTOSON (M).....	26	
Anf. 33 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	26	
Anf. 34 ERIK OTTOSON (M).....	27	
Anf. 35 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	27	
§ 10 Svar på interpellation 2017/18:28 om öppna data i stat, landsting och kommuner	27	
Anf. 36 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	27	
Anf. 37 ERIK OTTOSON (M).....	27	
Anf. 38 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	28	
Anf. 39 ERIK OTTOSON (M).....	29	
Anf. 40 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	30	
§ 11 Svar på interpellation 2017/18:36 om förtroendeuppdrag i Norden	30	
Anf. 41 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	30	
Anf. 42 RIKARD LARSSON (S).....	31	
Anf. 43 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	32	
Anf. 44 RIKARD LARSSON (S).....	32	
Anf. 45 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	33	
§ 12 Anmälan om interpellationer.....	33	
§ 13 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	34	
§ 14 Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	35	
§ 15 Kammaren åtskildes kl. 11.03.....	35	